

Základní škola a gymnázium Vítkov,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Motto: „Je třeba usilovat o to, aby každý viděl a věděl víc, než viděl a věděl jeho děd a otec.“
(Anton Pavlovič Čechov)

Obsah

1	Identifikační údaje školy	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Stručná charakteristika	4
2.2	Krátce z historie	4
2.3	Umístění, velikost a vybavení školy	4
2.4	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.5	Charakteristika žáků.....	5
2.6	Spolupráce s rodiči, informovanost veřejnosti	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Profil absolventa	6
3.3	Organizace přijímacího řízení	7
3.4	Výchovně vzdělávací strategie	7
3.4.1	Kompetence k učení.....	8
3.4.2	Kompetence k řešení problémů.....	8
3.4.3	Kompetence komunikativní	8
3.4.4	Kompetence sociální a personální	8
3.4.5	Kompetence občanské	9
3.4.6	Kompetence pracovní	9
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.6	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
3.7	Začlenění průřezových témat	11
4	Hodnocení žáků	15
5	Učební plán	18
6	Jazyk a jazyková komunikace.....	20
6.1	Český jazyk a literatura	20
6.2	Anglický jazyk.....	38
6.3	Německý jazyk	66
6.4	Francouzský jazyk	73
6.5	Ruský jazyk.....	80
7	Matematika a její aplikace.....	87
7.1	Matematika.....	87
8	Informační a komunikační technologie	102
8.1	Informatika a výpočetní technika	102
9	Člověk a společnost	117
9.1	Dějepis	117
9.2	Výchova k občanství.....	130
10	Člověk a příroda	152
10.1	Fyzika.....	152
10.2	Chemie	165
10.3	Přírodopis.....	175
10.4	Zeměpis.....	195
11	Umění a kultura.....	210
11.1	Hudební výchova	210
11.2	Výtvarná výchova.....	220
12	Člověk a zdraví	231

12.1	Výchova ke zdraví	231
12.2	Tělesná výchova.....	233
13	Člověk a svět práce	252
13.1	Člověk a svět práce	252

1 Identifikační údaje školy

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia
Studijní forma vzdělávání: denní forma
Kód vzdělávacího oboru: 79-41-K/81
Motivační název: „Vidět a vědět I.“

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace
Adresa: Komenského 754, 749 01 Vítkov
IČ: 69987181
REDIZO: 600143074
IZO: 000601900
Ředitel školy: Mgr. Miroslav Bučánek
E-mail: reditel@zsgvitkov.cz
Telefon a fax: 556 300 779

Zřizovatel:

Název: Město Vítkov
Adresa: náměstí Jana Zajíce 7
Kontakty: Ing. Pavel Smolka, starosta města
Telefon: 556 312 200, 556 312 201
E-mail: město@vitkov.info

Platnost dokumentu: od 1. září 2020
Číslo jednací: ZSGV/575/2020
Projednáno Školskou radou dne: 30. 6. 2020

Zodpovědný koordinátor ŠVP: Mgr. Michaela Hasalová, Mgr. Veronika Trlicová

Mgr. Miroslav Bučánek, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika

Pro malé město, jako je Vítkov, byla, je a vždy bude existence střední školy přínosem pro kulturní a společenský život. Vytváří jedinečnou šanci pro mládež z města i blízkého okolí získat kvalitní vzdělání, jež jim umožní plnohodnotné zapojení do životního i pracovního procesu. S malou nadsázkou můžeme označit vítkovské gymnázium jako rodinné. Při zpětném ohlédnutí lze vysledovat i několik generací studentů pocházejících z jedné rodiny. Přes komunikační odlehlost působila v průběhu let na škole řada vynikajících pedagogů, kteří ovlivnili motivované mladé lidi, jež chtěli získat středoškolské vzdělání.

2.2 Krátce z historie

Dekretem ministerstva školství a osvěty byla v roce 1953 zřízena střední škola ve Vítkově, která 1. září zahajovala své působení, tehdy jako jedenáctiletá střední škola. První maturitní zkoušky proběhly v roce 1956. Ve školním roce 1966/1967 začal přechod ke čtyřleté formě studia gymnaziálního typu. Studium na sedmiletém gymnáziu započalo ve školním roce 1992/1993, od počátku školního roku 1996/1997 se vyučuje na osmiletém gymnáziu. V současnosti odpovídá studijní nabídka schváleným učebním dokumentům pro čtyřleté a osmileté studium.

K 30. 6. 2013 Gymnázium Vítkov ukončilo svou činnost, k 31. 7. 2013 bylo zrušeno. Od 1. 7. 2013 přešla veškerá činnost na Základní školu a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace.

2.3 Umístění, velikost a vybavení školy

Škola se nachází v přirozeně vzniklé kulturně-vzdělávací části města Vítkova, samotná budova je pavilónového typu.

V jednotlivých pavilonech se nachází řada specializovaných učeben (zeměpisná, matematická, přírodopisná, učebna chemie, informatiky, výtvarné i hudební výchovy). Dále mají studenti možnost využívat gymnastický sál, prostory školního klubu a samozřejmě jídelnu. Kolem školy je umístěno několik sportovišť a školní zahrada s prolézacím systémem a lavičkami.

Vybavení školy je možné po materiální stránce označit za velmi dobré. Při pořizování nových materiálů a pomůcek byly zohledněny také potřeby žáků se specifickými poruchami chování a učení, bylo nakoupeno velké množství pomůcek určených jejich potřebám.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Pedagogové splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Učitelé se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, někteří si doplňují vzdělání distančním studiem.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně, na škole působí metodik prevence pro gymnázium.

2.5 Charakteristika žáků

Gymnázium slouží především studentům ze spádové oblasti Vítkovska, Budišovska, částečně z Hradce nad Moravicí, Březové, Melče, Fulnecka a Oderska. Řada žáků navazuje na studijní tradici svých rodičů a sourozenců.

2.6 Spolupráce s rodiči, informovanost veřejnosti

Při škole je ustaven i Zapsaný spolek Klub rodičů při Základní škole a gymnáziu Vítkov. Nejvýznamnější akcí je pořádání Školního plesu, jehož zisk je věnován na aktivity žáků.

Veřejnost je pravidelně informována o dění ve škole prostřednictvím výroční zprávy a na oficiálních stránkách školy (www.zsgvitkov.cz).

Potřebné informace jsou rodičům předávány pomocí systému Bakalářů, v průběhu třídních schůzek i při osobních konzultacích.

Běžné provozní informace i zprávy o nadstandardních aktivitách pro studenty na gymnáziu jsou zveřejňovány na nástěnkách v prostorách školy i na vývěškách ve městě, aktuality pro žáky i pedagogický sbor jsou hlášeny školním rozhlasem.

Informace o podmínkách studia na gymnáziu mohou zájemci získat během pravidelných Dnů otevřených dveří i osobní návštěvou (po předchozí telefonické domluvě).

Zprávy o zajímavých aktivitách a úspěších studentů jsou zveřejňovány ve Vítkovském zpravodaji a v regionálním tisku.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium je všeobecné. Cílem je připravit žáky tak, aby zvládli přijímací řízení a samotné studium na vysoké škole, nebo na vyšší odborné škole (důkazem je dlouhodobá úspěšnost žáků u přijímacího řízení). Neméně významným cílem je příprava žáků k zvládání závažných životních situací, výchova k tvořivému a kritickému myšlení, logickému uvažování, řešení problémů a motivace k celoživotnímu vzdělávání.

Vzdělávací obsah je rovnoměrně rozložen do předmětů tak, aby byl vytvořen základ pro pozdější profilaci na vyšším stupni.

Gymnázium funguje jako otevřená instituce pro všechny děti, rodiče a širokou vítkovskou veřejnost.

3.2 Profil absolventa

Žák po absolvování kvarty je:

- vybaven znalostmi a dovednostmi, jež odpovídají požadavkům RVP ZV (v některých případech je i převyšují),
- schopen plynule přejít bez závažných problémů studovat na vyšší stupeň,
- připraven žít jako všestranně rozvinutá osobnost,
- schopen dalšího rozvoje ve všech oblastech vzdělávání i praktického života,
- motivován pro další studium i sebevzdělávání,
- vybaven studijními návyky.

Absolvent:

- si uvědomuje svá práva, ale současně i povinnosti,
- je připraven pracovat aktivně a samostatně,
- akceptuje principy týmové spolupráce,
- je tolerantní, ale současně i kritický k názorům jiných lidí,
- umí přehodnotit své názory i způsoby jednání a chování,
- si stanovuje dosažitelné životní cíle, nepřeceňuje, ale ani nepodceňuje své schopnosti a možnosti,
- je zodpovědný za rozvoj svého duševního i fyzického zdraví,
- umí dodržovat pravidla slušného společenského chování,
- se snaží vhodně propojovat získané vědomosti a dovednosti, a zároveň je aplikovat v praxi,
- se podílí na ochraně životního i pracovního prostředí, společenských hodnot i kulturního dědictví,
- se vyznačuje vysokým stupněm morálních vlastností (zodpovědnost, úcta, humanita),
- má široký kulturně politický přehled,
- smysluplně využívá volný čas pro rozvoj své osobnosti,
- pracuje s moderní počítačovou technikou, ovládá cizí jazyky,
- je kreativní, komunikativní,
- ovládá schopnost empatie, dovede pomoci ostatním,

- se prosazuje jako individualita,
- respektuje lidská práva, váží si lidského života,
- jedná zodpovědně ve všech oblastech společenského života,
- se orientuje v potřebných informacích a uvážlivě je zpracovává,
- aktivně přistupuje k životu (včetně občanského),
- vědomě buduje svou budoucí profesní kariéru,
- umí vyjádřit svůj názor, ale naslouchá i druhým,
- projevuje dostatek sociální inteligence i tolerance.

Absolvent by měl být schopen plnohodnotného osobního, pracovního i společenského života, přiměřeného svému věku. Příprava na tento život je základním cílem i úkolem gymnázia.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Škola organizuje přijímací řízení v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a dle vyhlášky č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách.

Přijímací řízení pro osmileté studium probíhá formou testu z jazyka českého a matematiky. U přijímacího řízení přihlížíme k prospěchu na základní škole.

Podrobnosti pro každý školní rok jsou vždy uveřejněny na webových stránkách školy.

3.4 Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření, rozvíjení a dosažení jednotlivých klíčových kompetencí žáků na úrovni školy. Při realizaci výuky v jednotlivých předmětech jsou zastoupeny metody práce:

a) klasické

- frontální výuka,
- mechanické učení faktografických údajů,
- laboratorní práce,
- seminární práce, referáty,
- skupinová práce,
- lyžařský a turistický kurz,
- exkurze

b) moderní

- používání technických zařízení (počítače, výukové počítačové programy, interaktivní tabule, dataprojektor, DUMy),
- projekty (týmové, samostatné),
- prezentace a obhajoba vlastních prací,
- předmětové a sportovní soutěže,

- srovnávací testy,
- malá maturita (tzv. minimaturita),
- praktická výuka (exkurze, výstavy, kulturní představení, zahraniční zájezdy, ...),
- metody kritického myšlení,
- adaptační kurz.

3.4.1 Kompetence k učení

- vedeme žáky k trvalému osvojení učebních návyků, k poznávání vlastního stylu učení,
- učíme žáky diskusi a prezentaci žákovských prací,
- vedeme žáky k samostatné práci s různými zdroji informací, učíme žáky kriticky přistupovat k informacím a třídit je, rozlišovat podstatné od nepodstatného,
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy,
- učíme žáky čtení s porozuměním textu,
- používáme vhodné pomůcky,
- organizujeme pro žáky exkurze, přednášky, poznávací a jazykové pobyty, připravujeme je na účast v soutěžích,
- snažíme se maximálně o individuální přístup a vedeme je k prožití úspěchu.

3.4.2 Kompetence k řešení problémů

- vedeme výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a svá řešení dokázali obhájit,
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praxe, používáme netradiční úlohy,
- podporujeme realizaci vlastních nápadů žáků a jejich tvořivost,
- učíme je věci a jevy uvádět do souvislostí,
- podněcujeme je k aktivnímu tvořivému myšlení,
- využíváme různých empirických metod (experiment, pozorování) i metod racionálních při ověřování výsledků,
- zadáváním projektů podporujeme samostatnost, kreativní a logické myšlení žáků.

3.4.3 Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování vlastního názoru a respektování názoru druhých,
- používáme činnosti, při nichž žáci samostatně vystupují a prezentují výsledky své práce,
- učíme žáky sebehodnocení,
- vedeme je ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu a bohaté slovní zásobě,
- snažíme se, aby formulovali myšlenky a názory v logickém sledu,
- učíme žáky argumentovat a současně i přijmout kritický názor,
- vedeme žáky k porozumění různým druhům a typům textů, k užívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní dorozumívání s okolním prostředím.

3.4.4 Kompetence sociální a personální

- u žáků rozvíjíme schopnost spolupráce a respektování práce druhých,

- zařazujeme skupinovou práci,
- učíme žáky přijmout odpovědnost za výsledky společné práce,
- společně vytváříme dobré mezilidské vztahy, demokratickou a přátelskou atmosféru,
- děti mohou zasahovat do chodu školy prostřednictvím žákovské samosprávy,
- dbáme na stanovení a dodržování pravidel týmové spolupráce,
- učíme respektování pravidel chodu školy,
- žák si uvědomuje své postavení a roli ve skupině jiných lidí,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc druhému.

3.4.5 Kompetence občanské

- vedeme žáky k seznamování s jejich právy a povinnostmi, žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- učíme žáky dodržování přijatých pravidel,
- žáci respektují přesvědčení jiných lidí a jejich vnitřní hodnoty, jsou vedeni k respektu k národním, kulturním a historickým tradicím,
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích,
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného společenského rozvoje,
- aktivně se zapojují do kulturních a sportovních akcí,
- učíme žáky nést zodpovědnost za přijetí vhodného životního stylu a skutečných životních hodnot,
- vedeme je k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na životní prostředí.

3.4.6 Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel, k dodržování pořádku, k péči o učební pomůcky,
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost,
- motivujeme žáky k tvořivé práci,
- vyžadujeme od žáků důsledné plnění zadaných úkolů,
- organizujeme v některých oblastech vzdělávání odborné exkurze,
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení,
- žáci se učí samostatně organizovat práci, navrhnout postup a časový rozvrh činnosti,
- dbáme na správnou prezentaci výsledků práce formou protokolů z laboratorních cvičení, referátů a seminárních prací.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Právo na vzdělání těchto žáků, je řešeno formou poskytnutí podpůrných opatření (PO), která jsou poskytována všem žákům, kteří je objektivně potřebují.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole

využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.

a) V oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- pochvala za každý pokrok, byť sebemenší.

b) V oblasti organizace výuky:

- podporujeme schopnost koncentrace střídáním jednotlivých činností a krátkých přestávek,
- preferujeme ústní projev při zkoušení,
- omezujeme hlasité čtení z učebnic,
- u mladších žáků využíváme skupinové výuky,
- postupně přecházíme k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- využíváme individuálního přístupu.

c) Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci Individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

d) Školní poradenské pracoviště:

Tvoří výchovně-kariérový poradce (dále jen „poradce“) pro gymnázium, metodik prevence a speciální pedagog. Poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen komunikací se školským poradenským zařízením. Poradce s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků, ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku.

Třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci poradce sestavuje po dobu identifikace problémů v 1. stupni podpory Plán pedagogické podpory (dále PLPP). Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. O vypracování PLPP informujeme zákonné zástupce žáka. PLPP má písemnou podobu. V PLPP je, jakým způsobem, jakými formami, s jakými pomůckami apod. postupovat při vzdělávání žáka. PLPP dle potřeb vyhodnocujeme a na základě tohoto hodnocení upravujeme. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PO na základě PLPP poradce vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí poradce využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola nadále podpůrná opatření prvního stupně.

Na základě doporučení ze ŠPZ o poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně si poradce vyžádá informovaný souhlas zletilého žáka, nebo zákonného zástupce žáka. Třídní učitel v součinnosti s ostatními pedagogy zajistí písemné vypracování Individuálního vzdělávacího plánu. Žáci budou vzděláváni dle IVP, hodnocení vychází ze zjištěných potřeb, nastaví se taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Poradce hodnotí IVP pololetně na klasifikační pedagogické poradě. Pokud školu navštěvuje žák vyžadující podpůrná opatření, je mu poskytnuta všestranná péče (změna vzdělávacího obsahu včetně průřezových témat dle doporučení ŠPZ, individuální přístup, pomoc při zajištění kompenzačních pomůcek, spolupráce s asistentem atd.).

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro mimořádně nadané žáky sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci poradce v prvním stupni podpory Plán pedagogické podpory (dále PLPP). Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, studia odborné literatury nad rámec učiva, přípravy a účasti na soutěžích a olympiádách. Poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. O vypracování PLPP informujeme zákonné zástupce žáka. PLPP má písemnou podobu. V PLPP je, jakým způsobem, jakými formami, s jakými pomůckami apod. postupovat při vzdělávání žáka. PLPP dle potřeb vyhodnocujeme a na základě tohoto hodnocení upravujeme. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP poradce vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí poradce využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola nadále podpůrná opatření prvního stupně.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je vyhodnocován čtvrtletně na klasifikační pedagogické poradě. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata a jejich okruhy jsou nedílnou součástí výuky. Aktualizují výuku, reagují na proměny společnosti, propojují učivo z několika předmětů. Jejich prostřednictvím chceme u žáků ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání. Naplňováním průřezových témat

chceme u žáků zabezpečovat osvojování klíčových kompetencí. Průřezová témata budeme integrovat jako součást vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy průřezových témat		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní rozvoj	- rozvoj schopností poznávání	Př, M, D, Vv, F, Hv, Cj	Př, M, Ch, D, Vv, F, Hv, Cj	Př, lvt, M, Ch, D, F, Cj	Př, M, Ch, D, F, Cj, Vko
	- sebepoznání a sebepojetí	Tv, Cj, Vko	Čj, Tv, Cj, Vko	Cj, Tv, Vko, Čj	Tv, Cj, Vko, Čj
	- seberegulace a sebeorganizace	Př, M, Vv, Čj, Tv, Vko	Př, M, Ch, Čj, Tv	Př, M, Ch, Čj, Tv, Vko	Př, Ch, Čj, Tv, Vko, lvt
	- psychohygiena	Tv, Vko	Tv	lvt, Čj, Tv	Tv, Čj, Vko
	- kreativita	Př, M, Vv, Hv, Tv, Cj	Př, M, Vv, F, Hv, Tv, Ch, Cj	Př, lvt, M, Ch, Vv, Tv, Cj	Př, M, Ch, Vv, Čj, lvt, Tv, Cj
Sociální rozvoj	- poznávání lidí	D, Tv	D, Tv, Vko	D, Tv	D, Čj, Tv, Z, Vko
	- mezilidské vztahy	D, Tv, Cj, Vko	D, Tv, Cj, Vko	Př, D, Vv, F, Cj, Tv	Čj, Tv, Cj, Vko
	- komunikace	D, Vv, Z, F, Čj, Tv, Cj, Hv, Vko	M, D, Vv, F, Čj, Tv, Cj, Hv, Vko	lvt, D, F, Tv, Cj, Vko	M, F, Čj, Cj, Tv
	- kooperace a kompetice	Př, D, Vv, Z, F, Tv, Hv, Vko, Cj	Př, Ch, D, Vv, F, Tv, Cj, Hv	Př, D, F, Tv, Cj, Vko	Př, Ch, D, Vv, F, Cj, Tv
Morální rozvoj	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Př, M, Vv, Cj	Př, M, Ch, Vv, F, Cj, Vko	Př, lvt, M, Ch, Vv, Vko, Cj	Př, M, Ch, Vv, lvt, Cj
	- hodnoty, postoje, praktická etika	D, Vv, Tv	D, Vv, Čj, Tv, Hv, Vko	lvt, D, Vv, Čj, Tv	D, Vv, Čj, Tv

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občanská společnost a škola	Čj, Vko	Vko	D, F	Vv
Občan, občanská společnost a stát	Vko, D	Ch, Vko	D, Z, Čj, Vko	Ch, Vv, F, Čj
Formy participace občanů na politickém životě	D	Vko	D	Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vko	Vko	D, Z	D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Př	Př, Ch, Čj, Vko	Př, lvt, Ch, D, Z, F, Čj, Hv	Ch, D, Z, Čj
Objevujeme Evropu a svět	D, Cj	Vko, Cj	lvt, D, Z, Cj	D, Z, Cj
Jsme Evropané	D, Hv, Čj, Vko	D, Čj, Vko	lvt, D, Z	D, Z, F, Čj

Multikulturní výchova (MKV)

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Kulturní difference	Z, Čj	Z, Čj, Vko	Z	D, Hv
Lidské vztahy	Tv, Cj	Čj, Tv, Vko, Cj	Z, Čj, Tv, Cj	D, Čj, Tv, Hv, Cj
Etnický původ	D, Z	D, Vko	Př, Z, Čj	D, Čj, Hv
Multikulturalita	Z, Cj, Čj	Z, Čj, Cj	Vv, Z, Čj, Cj	D, Cj, Hv, Čj
Princip sociálního smíru a solidarity	Vv	Vko	D	Př, D

Environmentální výchova (ENV)

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Ekosystémy	Př, Z	Př, Vv, Z	Př, Z	Př
Základní podmínky života	Př, D, Z	Př, Ch, Vv, D	Př, Ch, Vv, F, D	Př, Vv, D
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př, D, Z, F, Čj	Př, Ch, D, Vv, Z, Vko	Př, lvt, Ch, D, Vv, F, Vko	Př, Ch, D, Vv, Z, F
Vztah člověka k prostředí	Př, Z, Čj, Vko, Cj, D	Př, Ch, F, Čj, Cj, Vko	Př, Ch, Z, F, Cj	Př, Ch, Z, F, Cj

Mediální výchova (MDV)

Tematické okruhy průřezových témat		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Receptivní činnosti	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	M, Vv, Z, Hv	M, Ch, D, F, Hv	lvt, Ch, D, F, Čj, Hv	lvt, M, D, F, Čj, Hv
	- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv	VkO	lvt	lvt, D
	- stavba mediálních sdělení	Čj	VV	lvt	lvt
	- vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Čj, Hv	lvt, Hv	lvt, Hv
	- fungování a vliv médií ve společnosti	Hv	Hv	lvt, Hv	lvt, Čj, Hv
Produktivní činnosti	- tvorba mediálního sdělení	Hv	Hv	lvt, Hv	lvt, Čj, Hv
	- práce v realizačním týmu	Vv, Cj	Ch, Vv, Cj	lvt, Vv, Cj	lvt, Cj

4 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí vzdělávacího programu, vychází ze školského zákona. Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů ŠVP, a tím i ke stupni utváření klíčových kompetencí.

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s tím, v čem a proč budou v daném předmětu vzdělávání, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi ČR.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku ve zkoušející škole.

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území ČR, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku v kmenové škole.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků i žáků s podpůrnými opatřeními vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, dosažitelné. Respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a přihlíží ke stupni podpůrného opatření.

Způsoby hodnocení

Pro hodnocení žáků všech ročníků používáme hodnocení klasifikací: číselné (1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný) nebo slovní hodnocení, které je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo. Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci k vzdělávání se. Měřitelné práce jsou hodnoceny buď procentuálním, nebo číselným vyjádřením úspěšnosti.

Předkládání hodnocení žáků

- Ústně v hodině zpětnou vazbou nebo při konzultacích s rodiči.
- Písemně zápisem číselného hodnocení v elektronické žákovské knížce (Bakaláři).
- Upřednostňujeme písemné ověřování před ústním (pokud to není ve prospěch žáka). Mezi měřitelné práce řadíme: písemné testy, diktáty, slohové práce, prezentace s předem danými kritérii, referáty, práce ve skupině, zapojení do projektů, úroveň samostatných či skupinových prezentací, schopnost práce s informacemi a textem, míru osobního nasazení s ohledem na možnosti žáka, iniciativu ve vzdělávání se, plnění si povinností.

Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků v naší škole:

- osobní pokrok a posun,
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce,
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce,
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace,
- sociální dovednosti při práci.

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech:

- žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku a korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP,
- při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich možnostem,
- výuka žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se po dobu identifikace problémů v 1. stupni podpory zabezpečuje vypracováním Plánu pedagogické podpory. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění cílů, doporučí poradce využití pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ). Na základě doporučení ze ŠPZ o poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka, nebo zákonného zástupce je vypracován Individuální vzdělávací plán.

Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. V hodinách jsou žáci vedeni k hodnocení svých individuálních výkonů a práce ostatních. Vyučující v jednotlivých předmětech provádí sebehodnocení žáků na konci jednotlivých větších tematických celků vhodně zvolenou formou.

Klasifikace žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a dosažitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka u jednotlivých povinných a nepovinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni: prospěl/a s vyznamenáním, prospěl/a, neprospěl/a, nehodnocen/a. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé (viz platný Školní řád).

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání v jejich vývoji a ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhé pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo uvolněn/a.

Zamešká-li žák v daném předmětu více než 20 % vyučovacích hodin v půlročním klasifikačním období, může vyučující tohoto předmětu navrhnout žákovi zkoušku v náhradním termínu, kterou může vyučující navrhnout rovněž tehdy, jestliže žák nebyl klasifikován z hlavních tematických celků daného předmětu za pololetí.

Není-li možné žáka hodnotit z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen/a.

5 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
		prima	sekunda	tercie	kvarta	
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
	cizí jazyk 1	4	4	3	4	15
	cizí jazyk 2	-	-	3	3	6
Matematika a její aplikace	matematika	5	4	4	5	18
Informační a komunikační technologie	informatika	-	1	2	2	5
Člověk a společnost	dějepis	2	2	2	2	8
	výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	fyzika	2	2	2	2	8
	chemie	-	2	2	2	6
	přírodopis	2	2	3	2	9
	zeměpis	2	2	2	1	7
Umění a kultura	výtvarná výchova	2	2	1	1	6
	hudební výchova	1	1	1	1	4
Člověk a zdraví	tělesná výchova	3	3	2	2	10
CELKEM		28	30	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obor Člověk a svět práce je do vyučovacího procesu začleněn jako součást těchto předmětů: sekunda - informatika a výpočetní technika (Využití digitálních technologií), tercie - přírodopis, kvarta – chemie (Práce s laboratorní technikou), tercie a kvarta - výchova k občanství (Svět práce).
- Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je do vyučovacího procesu začleněn jako součást těchto předmětů: prima až tercie - výchova k občanství, tercie a kvarta - přírodopis, prima až kvarta - tělesná výchova.
- Disponibilní časová dotace byla použita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace: český jazyk a literatura - 1 hod., cizí jazyk 1 - 3 hod., matematika - 3 hod., informatika - 3 hod., dějepis - 1 hod., fyzika - 2 hod., chemie - 2 hod., přírodopis - 2 hod., zeměpis - 1 hod.
- V případě dvou posledních po sobě následujících vyučovacích hodin stejného předmětu či projektové výuky, lze tyto hodiny spojit do bloku.

Přehled nepovinných předmětů:

- Prima - kvarta Pěvecký sbor (1 hod.)

6 Jazyk a jazyková komunikace

6.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje ve všech ročnících. Hodinová dotace činí pro primu, sekundu, tercii a kvartu čtyři hodiny týdně. Výuka je podle možností doplněna návštěvou filmového či divadelního představení, knihoven a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům samostatnou práci tak, aby se naučili běžně pracovat s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny či jinými jazykovými příručkami
- seznamuje žáky s odbornými pojmy a správnou terminologií

Žák:

- prostřednictvím stále náročnějších všestranných rozborů upevňuje znalosti z mluvnice, stylistiky, syntaxe
- výběrem samostatné četby a následným rozбором textu prohlubuje poznatky o literárních dílech a současně tříbí své vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- cílenými úkoly a rozбором textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci
- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů, vede žáky k pochopení komplexního charakteru jazyka

Žák:

- učí se samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů a následně s nimi pracuje při řešení jazykových problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení, referátů a dalších samostatných vystoupení upevňuje v žácích dovednosti verbální i neverbální komunikace, upevňuje poznatky o spisovném projevu, upozorňuje žáky na vhodné využívání jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru
- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu

Žák:

- kultivuje si svůj mluvní projev, zdokonaluje schopnost vyjádřit svůj názor a podpořit jej přesně a srozumitelně vyjádřenými argumenty, je veden k respektování a poslouchání mluvních projevů jiných osob a k toleranci k odlišným názorům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- udržuje příznivé klima ve třídě, žáky motivuje a povzbuzuje

Žák:

- rozvíjí svou schopnost spolupracovat zapojením do párové či skupinové práce
- účastí na exkurzích, divadelních a filmových představeních se zapojuje do mezitřídních kolektivů, setkává se a spolupracuje s různými lidmi

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, učí je pravidlům kontaktu s občanskými institucemi
- posiluje jejich vztah k národním kulturním hodnotám

Žák:

- aktivně se zapojuje do občanského a kulturního dění, zajímá se o aktuální společenské dění
- chápe a dodržuje společenské normy

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledným přístupem a kontrolou domácích úkolů, čtenářských deníků a průběžné práce vytváří v žácích pracovní návyky a pocit zodpovědnosti za vykonanou práci

Žák:

- plní si své úkoly a povinnosti, pracuje systematicky podle svého nejlepšího vědomí

Český jazyk a literatura

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: - využívá spisovný jazyk při projevu psaném i mluveném - rozpozná spisovné a nespisovné útvary jazyka - nahradí typicky nespisovné vyjádření a nahradí jej spisovnou variantou	- obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka	VEG: Jsme Evropané (co Evropu spojuje a co ji rozděluje)
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami	jazykové příručky	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova - uvědomuje se rozdíl mezi zvukovou a psanou podobou slov - dodržuje správné tempo, důraz a přízvuk	zvuková podoba jazyka	- hudební výchova - intonace - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, technika řeči)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování	- rozlišuje způsoby tvoření slov - pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná - tvoří slova odvozená od zadaných slov - vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených	- slovní zásoba a tvoření slov - způsoby tvoření slov	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- pracuje s chybou - aplikuje znalosti ze slovotvorby a tvarosloví v písemném projevu	pravopis	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- vyhledá jednotlivé slovní druhy v textu - přiřadí slovo ke slovnímu druhu - určí slovní druh u slov odvozených - užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla	tvarosloví	- OSV: Seberegulace, sebeorganizace (regulace vlastního jednání a prožívání) - anglický jazyk - tvarosloví

Český jazyk a literatura

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných - pozná a opraví chybné tvary ohebných slovních druhů		(slovní druhy, tvary slov)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- vyhledá v textu základní větné členy - spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic - užívá správně pravidla o shodě podmětu a přísudku	- skladba - základní větné členy - rozvíjející větné členy	ENK: Vztah člověka a prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana)

Český jazyk a literatura

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Žák: - orientuje se v základních slohových pojmech - sestavuje osnovu - postupně zvládá schopnost kultivovaného mluveného vystupování před třídou - uvědomuje si rozdíly v různých komunikačních situacích	- úvod do slohu - mluvený projev - komunikační žánry	VDO: Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- píše jednoduchá sdělení administrativního charakteru - uvede příklady soukromého a úředního dopisu - rozlišuje a tvoří různé druhy popisu - napiše jednoduché vypravování - vypráví podle obrázkové osnovy - písemně a gramaticky správně tvoří krátké texty na zadané téma - správně uspořádá jednotlivé úryvky textu	- jednoduché administrativní žánry - dopis - popis - vypravování	OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích)
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- stručně sdělí hlavní myšlenky textu - najde v textu klíčová slova	výtah a výpisky	MDV: Stavba mediálních sdělení (příklady stavby a uspořádání zpráv)

Český jazyk a literatura

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	základy literární teorie	dějepis - základy literární teorie a historie
rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	MKV: Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
- reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, krajina dříve)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	MKV: Multikulturalita (odlišné myšlení a vnímání světa)

Český jazyk a literatura

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - vyhledá a zařadí slova z textu ke slovním druhům - prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných - rozliší, správně tvoří a užívá slovní druhy ohebné i neohebné - pozná a opraví chybné tvary ohebných i neohebných slovních druhů	tvarosloví	- MKV: Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami) - MKV: Multikulturalita (odlišné myšlení a vnímání světa)
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a příručkami	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou - využívá znalosti skloňování a časování v písemném projevu - vysvětlí a užívá pravidlo o shodě a přísudku	pravopis	MKV: Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených - nahradí vyznačená slova přejatá českým ekvivalentem - rozpozná základní a přenesené významy slov - rozlišuje a vysvětlí obsah frazémů - ovládá zásady tvoření slov	- slovní zásoba a tvoření slov - význam slova - způsoby tvoření slov	anglický jazyk - srovnání s českým jazykem v oblasti výslovnosti
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic - určí ve větě větné členy - nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným - rozliší druhy vět - správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku do jednoduššího souvětí	- skladba - rozvíjející větné členy - věta a výpověď	

Český jazyk a literatura

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - sestavuje osnovu a člení text na odstavce - zvládá schopnost kultivovaného mluveného vystupování před třídou - uvědomuje si rozdíly v komunikačních situacích, využívá je při tvorbě textu - volně vyjadřuje vlastní názory	- úvod do slohu - mluvený projev - zásady dorozumívání	OSV: Sebeorganizace, seberegulace (plánování učení a studia)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- sestaví jednoduchou formu osobního životopisu - formuluje ústně i písemně vlastní žádost - písemně a gramaticky správně tvoří texty na zadané téma (popis, líčení, charakteristika, vypravování), používá vhodné jazykové prostředky a dodržuje jejich logickou posloupnost - vypravuje příběh podle konceptu a osnovy	- životopis - žádost - popis a jeho druhy - charakteristika - vypravování	- ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec, příroda a kultura) - OSV: Sebepojetí, sebepoznání (já jako zdroj informací o sobě)
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- zaznamená hlavní myšlenky odborného textu formou výtahu - reprodukuje přečtený populárně-naučný text	výtah a výpisky	MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (identifikace postojů a názorů autora)

Český jazyk a literatura

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	- VEG: Evropa a svět nás zajímají (lidová slovesnost, zvyky a tradice) - dějepis - základy literární teorie a historie
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	VEG: Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v problematických situacích)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	OSV: Komunikace (řeč lidských skutků)

Český jazyk a literatura

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák: - zdůvodní a posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka - odliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznámí se s typickými znaky nářečních oblastí	- obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka	- MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) - cizí jazyk - skupiny jazyků
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty - vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním - ovládá zásady tvoření slov - rozpozná slova odvozená, složená, zkratková a zkratky - rozlišuje a vysvětlí význam frazémů	- slovní zásoba a tvoření slov - význam slova - obohacování slovní zásoby	MKV: Multikulturalita (komunikace s příslušníky sociokulturních skupin)
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- užije ve větách slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla - určí slovnědruhovou platnost slova v textu - prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných - pozná a opraví chybné tvary ohebných i neohebných slovních druhů	tvarosloví	- MKV: Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně) - anglický jazyk - tvarosloví (slovní druhy, tvary slov)
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou - využívá znalosti skloňování a časování v písemném projevu	pravopis	MKV: Etnický původ (odlišné myšlení a vnímání světa)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- rozezná a určí významový poměr mezi větnými členy a mezi větami - doplní vhodnou spojku pro vyjádření syntaktických vztahů - prozkoumá větný text a vlastními slovy správně určuje větu jednoduchou a souvětí, různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší - nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak - graficky naznačí stavbu věty, souvětí	- skladba - souvětí	VDO: Občan, obč. společnost a stát (soužití s minoritami)

Český jazyk a literatura

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu vhodně užívá prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuze a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - používá prostředky kultivovaného projevu a vysvětlí svůj postoj ke sdělovanému obsahu - seznámí se s pravidly vytváření referátu - diskutuje o problémech a vyjadřuje vlastní názory	- úvod do slohu - mluvený projev - referát	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních postojů a hodnot) - OSV: Seberegulace, sebeorganizace (stanovení osobních cílů) - OSV: Psychohygiena (hledání pomoci při potížích)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném komunikačním žánru - vypracuje charakteristiku a líčení s užitím vhodných jazykových prostředků	- charakteristika - líčení	VEG: Evropa a svět nás zajímá (příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- vyhledá a zapíše z populárně – naučného textu podstatné informace a klíčová slova - reprodukuje zpracovaný text	- výtah - výklad	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	- vyjadřuje postoje a názory vhodnými stylistickými a jazykovými prostředky s ohledem na dispozice, zkušenosti a osobní zájmy - formuluje hlavní myšlenku úvahového textu	úvaha	OSV: Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě)

Český jazyk a literatura

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	ve vybraných ukázkách rozliší subjektivní a objektivní autorovu výpověď		

Český jazyk a literatura

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák:	Žák:		
jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	- orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - zapojuje se do diskuze o knize - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	VEG: Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- orientuje se ve vývojových obdobích národní i světové literatury - autora a dílo z vlastní četby zařadí do literárněhistorického kontextu	hlavní vývojová období národní a světové literatury	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	

Český jazyk a literatura

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - bezpečně rozezná slovní druhy - určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova - správně užívá ve větách slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla - zařadí stejná slova s různou slovnědruhovou platností ke slovnímu druhu	tvarosloví	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne)
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou - zvládá interpunkční pravopis ve složitém souvětí s využitím syntaktických znalostí	pravopis	OSV: Komunikace (otevřená a pozitivní komunikace)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen - rozezná a určí významový poměr mezi větnými členy a mezi větami - graficky znázorní stavbu věty, souvětí - vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí a opačně	- skladba - věta a souvětí	- OSV: Seberegulace, sebeorganizace, (cvičení sebekontroly) - OSV: Psychohygiena (organizace času)
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném - dbá na jazykovou kulturu svých projevů - samostatně vyhledává informace v jazykových příručkách	- obecné poučení o jazyce - jazykové příručky	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova	správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková podoba jazyka	MKV: Lidské vztahy (principy slušného chování)

Český jazyk a literatura

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- prokáže schopnost interpretovat význam/porozumět významu přeneseného pojmenování - rozpozná slova odvozená, složená, zkratková a zkratky - ovládá zásady tvoření slov	- slovní zásoba a tvoření slov - způsoby tvoření slov - obohacování slovní zásoby	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov a záběrů)

Český jazyk a literatura

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - používá prostředky kultivovaného projevu a vysvětlí svůj postoj ke sdělovanému obsahu - používá vhodné argumenty k podpoření svého stanoviska - napíše a přednese předem připravený referát - vede diskuzi - vyjádří kritiku a pochvalu	- úvod do slohu - mluvený projev - referát, diskuze, proslov	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- píše texty s využitím znalostí o jednotlivých slohových útvarech a slohových postupech - aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném slohovém útvaru - uspořádá text podle logické či dějové návaznosti	- popis a jeho druhy - charakteristika - vypravování	
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výklad	

Český jazyk a literatura

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
z přečteného textu odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	- pracuje samostatně s odborným textem - posoudí důvěryhodnost zdroje, ověřuje si informace z dalších zdrojů		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	vyjadřuje postoj a názor vhodnými stylistickými a jazykovými prostředky s ohledem na dispozice, zkušenosti a osobní zájmy	úvaha	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- rozpozná sdělení věcná, objektivní od subjektivně laděných a od manipulativních - pokusí se analyzovat mediální sdělení - zaujme kritický postoj k manipulaci, brání se jí vhodnými prostředky - po přečtení textu dokáže zhodnotit názor a cíl autora textu	publicistický funkční styl	

Český jazyk a literatura

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	VDO: Občan, občanská společnost a stát (základní principy demokratického systému)
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - zapojuje se do diskuze o knize - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	- VEG: Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy) - hudební výchova - dramatické žánry
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- orientuje se ve vývojových obdobích národní i světové literatury - autora a dílo z vlastní četby zařadí do literárněhistorického kontextu	hlavní vývojová období národní a světové literatury	MKV: Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	VDO: Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti)

6.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka s cílem rozvíjet veškeré jazykové kompetence a připravit žáky na úspěšný přechod na vyšší stupeň střední školy.

Časové a organizační vymezení

Anglický jazyk se v primě, sekundě a kvartě vyučuje 4 hodiny týdně, v tercií 3 hodiny. Výuka předmětu je realizována také během školou organizovaných jazykových zájezdů a aktivit mimo vyučování (Evropský den jazyků, kontakt s rodilými mluvčími a podobně).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede žáky k tomu, aby je využívali
- tam, kde je to možné, využívá srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou

Žák:

- hledá souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- ve škole i doma pracuje se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- získává důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci s jazykem pomocí četby upravených i autentických textů a časopisů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením
- využívá příležitost demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování
- ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.)
- v rámci konverzace na různá témata vyžaduje po žácích zřetelnou argumentaci při vyjadřování názorů

Žák:

- učí se zacházet s nekompletními informacemi díky materiálům, kterým ne vždy beze zbytku rozumí, či které obsahují neúplné věty i odstavce; je veden k nutnosti

- domýšlení, hledání souvislostí a smyslu
- postupně řeší práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků základní dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním, což je samotná podstata výuky cizího jazyka
- v rámci možností vytváří u žáků podmínky ke komunikaci s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci vůbec, např. v rámci poznávacích zájezdů a školou organizovaných zahraničních kurzů
- při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjí jejich interpretační schopnosti

Žák:

- v rámci vyučování komunikuje v daném jazyce s učitelem i spolužáky, a to nejen při přímém studiu učiva, ale i v reálných situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poskytuje žákům možnost setkání a spolupráce s různými lidmi, a to pomocí členění do skupin napříč ročníkem, účastí na zájezdech a akcích mimo vyučování, kterých se účastní žáci z různých tříd i ročníků

Žák:

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách rozvíjí své schopnosti spolupracovat

Kompetence občanské

Učitel:

- v hodinách průběžně navozuje diskuse o aktuálních světových i domácích událostech a vede žáky k vyjadřování vlastních názorů
- vede žáky k pozitivnímu, ale i kritickému myšlení

Žák:

- učí se vyjadřovat svůj názor, reagovat na odlišné názory a tolerovat je
- na základě poskytnutých podnětů a poznatků porovnává život ve své zemi s životem v ostatních částech světa (zejména anglicky mluvících zemích)

Kompetence pracovní

Učitel:

- postupuje při výuce systematicky a důsledně
- reaguje adekvátně a tvořivě na vzniklé situace

Žák:

- ke komunikaci v hodinách využívá maximálně anglický jazyk (v rámci svých schopností)
- plní zadané písemné i ústní úkoly a dodržuje stanovená pravidla

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - reprodukuje přečtený text - aplikuje novou slovní zásobu - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu) - nachází informace v textu - nalézá známé fráze slovní zásoby v textu - vyhledá informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - používá informace k zodpovězení jednoduchých otázek	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový - modální slovesa (can, must) - vazba „going to“ - vazba „there is/there are“ - slovesa „be“, „have got“ - imperativ - realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - seznamuje se s tradicemi a chápe obsah i myšlenku jednoduchých poslechových textů - používá informace k zodpovězení jednoduchých otázek svátky anglicky mluvících zemí	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - přítomný čas prostý a průběhový - modální slovesa (can, must) - vazba „going to“ - vazba „there is/there are“ - slovesa „be“, „have got“ - imperativ - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - realie zemí příslušných jazykových oblastí - zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách) - český jazyk - srovnání s českým jazykem v oblasti výslovnosti

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - sestaví gramaticky správnou větu - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - přítomný čas prostý a průběhový - modální slovesa (can, must) - vazba „going to“ - vazba „there is/there are“ - slovesa „be“, „have got“ - imperativ - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda - realie zemí příslušných jazykových oblastí	- MKV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) - MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - používá známou slovní zásobu - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou - mluví anglicky s cizí osobou - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - popíše sebe samého, další osoby a každodenní činnosti za použití jednoduchých vět	- přítomný čas prostý a průběhový - modální slovesa (can, must) - vazba „going to“ - vazba „there is/there are“ - slovesa „be“, „have got“ - imperativ - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda - realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění - přítomný čas prostý a průběhový - modální slovesa (can, must) - vazba „going to“ - vazba „there is/there are“ - slovesa „be“, „have got“ - imperativ - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda - realie zemí příslušných jazykových oblastí	ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<i>Psaní</i> Žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - vyplní základní údaje o sobě – doplní slovní spojení nebo informace, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává	- grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Anglický jazyk

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • sestaví gramaticky správnou větu • aplikuje novou slovní zásobu • formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu • vyjadřuje se výstižně • napíše jednoduchý text (např. vzkaz vyjadřující pozvání) • sestaví krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob a každodenních činností • rozumí písemnému sdělení v anglickém jazyce • chápe obsah i myšlenku jednoduchého písemného sdělení • zaujme stanovisko k písemnému sdělení a adekvátně na ně zareaguje • porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích	• grafická podoba jazyka • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • přítomný čas prostý a průběhový • modální slovesa (can, must) • vazba „going to“ • vazba „there is/there are“ • slovesa „be“, „have got“ • imperativ • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • realie zemí příslušných jazykových oblastí	• český jazyk a literatura - tvarosloví (slovní druhy, tvary slov)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - reprodukuje přečtený text - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí písemnému sdělení v anglickém jazyce - nachází informace v textu - nalézá známé fráze slovní zásoby v textu - vyhledá informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - používá informace k zodpovězení jednoduchých otázek - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o životním prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas - první kondicionál - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: • rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně • chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace • seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí • žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu, zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) • chápe obsah i myšlenku jednoduchých poslechových textů • používá informace k zodpovězení jednoduchých otázek • vyhledá informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas • první kondicionál • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	• VEG: Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - sestaví gramaticky správnou větu - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - aplikuje jednoduchou konverzaci v každodenních situacích - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas - první kondicionál	- MKV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) - MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednoduchých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených (např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec)	- přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas - první kondicionál - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, sport, příroda a město, péče o zdraví, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas - první kondicionál	ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - aplikuje novou slovní zásobu při tvorbě vět - sestaví gramaticky správnou větu - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává - popisuje situaci vlastními slovy - uvádí příklady z vlastní zkušenosti - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí a za použití vět řazených za sebou nebo propojených (např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec)	- grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, příroda a město, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Anglický jazyk

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - chápe obsah i myšlenku jednoduchého písemného sdělení - zaujme stanovisko k písemnému sdělení a adekvátně na ně zareaguje - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - vyhledá informace vhodné k řešení problémů - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích	- grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) - realie zemí příslušných jazykových oblastí	- výchova k občanství – naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků) - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - přečte jednoduchý text se správnou výslovností a intonací - nalézá známé fráze slovní zásoby v textu - identifikuje neznámou slovní zásobu v textu - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu - přiřadí pravděpodobný význam těchto slov v českém jazyce - reprodukuje text (písemný i mluvený) - zformuluje základní myšlenku textu - nachází informace v textu - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek - reprodukuje text (písemný i mluvený) - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí písemnému i mluvenému sdělení v anglickém jazyce - nachází informace v textu i videomateriálech o zvycích v anglicky mluvících zemích - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (should, can, could, must) - první kondicionál - will x going to - stupňování - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	- OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - rozliší téma formálního i neformálního rozhovoru nebo diskuse - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduchých poslechových textů - seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - realie zemí příslušných jazykových oblastí	VEG: Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - sestaví gramaticky správnou větu - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - aplikuje jednoduchou konverzaci v každodenních situacích - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reaguje	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (should, can, could, must) - první kondicionál - will x going to - stupňování	- MKV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) - MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených (např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec)	- přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (should, can, could, must) - první kondicionál - will x going to - stupňování - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (should, might) - trpný rod - první kondicionál	ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - aplikuje novou slovní zásobu při tvorbě vět - sestaví gramaticky správnou větu - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - popisuje situaci vlastními slovy - uvádí příklady z vlastní zkušenosti - aplikuje novou slovní zásobu - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše jednoduchý text (např. dopis, email) vyjadřující např. poděkování, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených (např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec)	- grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - tematické okruhy – rodina, škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Anglický jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - chápe obsah i myšlenku jednoduchého písemného sdělení - zaujme stanovisko k písemnému sdělení a adekvátně na ně zareaguje - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - vyhledá informace vhodné k řešení problémů - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích	- grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - realie zemí příslušných jazykových oblastí	český jazyk a literatura – tvarosloví (slovní druhy, tvary slov)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - nalézá známé fráze slovní zásoby v textu - identifikuje neznámou slovní zásobu v textu - využívá kontext a znalost klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - přiřadí pravděpodobný význam těchto slov v českém jazyce - reprodukuje text (písemný i mluvený) - zformuluje základní myšlenku textu - nachází informace v textu - porozumí běžným označeným a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů - reprodukuje text (písemný i mluvený) - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí písemnému i mluvenému sdělení v anglickém jazyce - nachází informace v textu i videomateriálech o zvycích v anglicky mluvících zemích - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek - pracuje s gramatickou chybou v textu	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný - modální slovesa - první a druhý kondicionál - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduchých poslechových textů - seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný - modální slovesa - první a druhý kondicionál - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - realie zemí příslušných jazykových oblastí	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - sestaví gramaticky správnou větu - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - aplikuje jednoduchou konverzaci v každodenních situacích - s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat) - vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích - adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem - poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný - modální slovesa - první a druhý kondicionál	- MKV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) - MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - diskutuje v rámci daného tématu - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - nebojí se mluvit anglicky s cizí osobou - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - vyjadřuje se vlastními slovy, opisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - popíše prostředí, v němž žije, své potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět - popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených (např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec)	- přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný - modální slovesa - první a druhý kondicionál - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný - modální slovesa - první a druhý kondicionál	ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: • aplikuje novou slovní zásobu při tvorbě vět • sestaví gramaticky správnou větu • popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět • dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu • řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí • dodržuje pravidla pro práci ve skupině • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • popisuje situaci vlastními slovy • uvádí příklady z vlastní zkušenosti • formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu • vyjadřuje se výstižně • písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky • opisem vyjádří větu či krátký text • napíše krátký jednoduchý popis prostředí, v němž žije, svých potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vhodných spojek a příslovcí • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených vhodnými spojkami a příslovci	• grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby • tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • grafická podoba jazyka • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem	• MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - aplikuje novou slovní zásobu při tvorbě vět - sestaví gramaticky správnou větu - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - popisuje situaci vlastními slovy - uvádí příklady z vlastní zkušenosti - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - opisem vyjádří větu či krátký text - napíše krátký jednoduchý popis prostředí, v němž žije, svých potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vhodných spojek a příslovčí - popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených vhodnými spojkami a příslovci	- grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - tematické okruhy – rodina, kultura, sport, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem	MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Anglický jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - zaujme stanovisko k písemnému sdělení a adekvátně na ně zareaguje - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - vyhledá informace vhodné k řešení problémů - porovnává naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat) - vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích - adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života	- grafická podoba jazyka - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - realie zemí příslušných jazykových oblastí	

6.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět němčiny patří do vzdělávacího oboru cizí jazyk. Předmět má za cíl připravit absolventy na život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Časové a organizační vymezení

Vyučuje se v rozsahu 3 hodiny týdně v tercii a kvartě. Součástí vyučování jsou také příležitostné akce - olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování slovní zásoby a gramatiky
- vytváří podmínky pro komunikaci v cizím jazyce
- umožňuje žákům seberealizovat se v cizím jazyce

Žák:

- vytváří si podle návodů učitele vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí pokroky dosažené v učení
- spojuje slova ve větné celky
- používá osvojená gramatická pravidla
- snaží se samostatně hovořit v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k přizpůsobování svého mateřského jazyka k logice cizího jazyka
- animuje k rozmanitým aktivitám

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v mateřském a cizím jazyce, využije získané vědomosti a dovednosti
- samostatně uplatňuje zákonitosti cizího jazyka
- buduje si kompetenci vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- naučí se zvládat a odstraňovat stud v mluvení v cizím jazyce i navzdory chybám

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce

- zařazuje do výuky různé typy textů a audioorálních cvičení
- animuje diskuzi v cizím jazyce v rámci jednoduchých témat
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků, slovníků, internetu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- umí pracovat a používat autentické materiály a analyticky o nich hovořit
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v cizím jazyce
- vystupuje přirozeně a přiměřeně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi skupiny v cizím jazyce
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví v souvislosti s odlišnou kulturou a historií německy mluvících zemí

Žák:

- díky poznávání realit cizích zemí dokáže srovnávat mentalitu, kulturní dědictví své vlastní země
- rozvíjí pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti
- připravuje se na život v jazykově a kulturně různorodé evropské společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní si povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Německý jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů - žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) - žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - mluvnice – člen určitý a neurčitý, časování pravidelných sloves, časování sloves haben a sein, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky v časových údajích, vyjádření záporu, slovosled ve větě oznamovací, slovosled W-otázek	- český jazyk – skupiny jazyků - MDV: Práce v realizačním týmu (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích - používá jednoduchá slovní spojení a věty	- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – člen určitý a neurčitý, časování pravidelných sloves, časování sloves haben a sein, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky v časových údajích, vyjádření záporu, slovosled ve větě oznamovací, slovosled W-otázek	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení), kreativita (schopnost vidět věci jinak) - OSV: Mezilidské vztahy (empatie), Komunikace (pravidla vedení dialogu), Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů) - ENV: Vztah člověka k prostředí (doprava a životní prostředí) - MDV: Práce v realizačním týmu (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Německý jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - přiřadí obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny), realie německy mluvících zemí - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – člen určitý a neurčitý, časování pravidelných sloves, časování sloves haben a sein, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky v časových údajích, vyjádření záporu	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách) - MKV: Lidské vztahy (předsudky) - MKV: Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- zvládá základy písemného projevu - sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu - žák zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - gramatika – člen určitý a neurčitý, časování pravidelných sloves, časování sloves haben a sein, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky v časových údajích, vyjádření záporu, slovosled ve větě oznamovací, slovosled W-otázek	

Německý jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů	MDV: Práce v realizačním týmu (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá - popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává - reaguje na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům - se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - gramatika – množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací zájmena, číslovky, préteritum sloves haben a sein, perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves, vybrané předložky, stupňování přídavných jmen a příslovčí, vybrané spojky	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (schopnost vidět věci jinak) - OSV: Mezilidské vztahy (empatie) - OSV: Komunikace (pravidla vedení dialogu) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů) - ENV: Vztah člověka k prostředí (doprava a životní prostředí)

Německý jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem - jednoduchými větami reprodukuje text - nalézá v textu známé fráze slovní zásoby - vybere z textu informace o zvycích v německy mluvících zemích	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – základní gramatické struktury	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách) - MKV: Lidské vztahy (předsudky), Multikulturalita (komunikace a spolupráce v týmu)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - žák sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů - odpoví písemně na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává - používá dvojazyčný slovník	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – základní gramatické struktury - práce se slovníkem	

6.4 Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět francouzský jazyk patří do vzdělávacího oboru cizí jazyk. Předmět má za cíl připravit žáky na život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Časové a organizační vymezení

Vyučuje se v rozsahu 3 hodiny týdně v tercii a kvartě. Součástí výuky jsou i příležitostné akce - olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování slovní zásoby a gramatiky
- vytváří podmínky pro komunikaci v cizím jazyce
- umožňuje žákům seberealizovat se v cizím jazyce

Žák:

- vytváří si podle návodů učitele vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí pokroky dosažené v učení
- spojuje slova ve větné celky
- používá osvojená gramatická pravidla
- snaží se samostatně hovořit v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k přizpůsobování svého mateřského jazyka k logice cizího jazyka
- animuje k rozmanitým aktivitám

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v mateřském a cizím jazyce, využije získané vědomosti a dovednosti
- samostatně uplatňuje zákonitosti cizího jazyka
- buduje si kompetenci vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- naučí se zvládat a odstraňovat stud v mluvení v cizím jazyce i navzdory chybám

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce

- zařazuje do výuky různé typy textů a audioorálních cvičení
- animuje diskuzi v cizím jazyce v rámci jednoduchých témat
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků, slovníků, internetu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- umí pracovat a používat autentické materiály a analyticky o nich hovořit
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v cizím jazyce
- vystupuje přirozeně a přiměřeně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi skupiny v cizím jazyce
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví v souvislosti s odlišnou kulturou a historií francouzsky mluvících zemí

Žák:

- díky poznávání realit cizích zemí dokáže srovnávat mentalitu, kulturní dědictví své vlastní země
- rozvíjí pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti
- připravuje se na život v jazykově a kulturně různorodé evropské společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní si povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Francouzský jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu	Žák: - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů - žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) - žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - gramatika – rod, číslo, člen určitý a neurčitý, časování sloves, číslovky, přivlastňovací a osobní zájmena, otázky, nepravidelná slovesa, stažený člen, vyjádření záporu, slovosled	český jazyk – skupiny jazyků
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času podobné otázky pokládá	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích - používá jednoduchá slovní spojení a věty	- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – člen určitý a neurčitý, časování sloves, časování sloves faire, avoir, etre, zvrtná slovesa, rozkazovací způsob, blízká budoucnost, etre en train, passé composé, číslovky, přivlastňovací a osobní zájmena, předložky v časových a místních údajích, vyjádření záporu, slovosled	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti při učení a studium), Sebepoznání a sebepojetí (moje učení), Kreativita (fantazie) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kreativita (schopnosti vidět věci jinak) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)

Francouzský jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - přiřadí obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- tematické okruhy – domov, rodina, přátelé, škola, povolání, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny), realie frankofonních zemí - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – člen určitý a neurčitý, časování sloves, číslovky, přivlastňovací a osobní zájmena, předložky v časových a místních údajích, vyjádření záporu, slovosled, stažený člen	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita současného světa) - MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) - MDV: Práce v realizačním týmu (faktory ovlivňující práci v týmu) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvládá základy písemného projevu - sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu - žák zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny) - gramatika – rod, číslo, člen určitý a neurčitý, časování sloves, zvrtná slovesa, číslovky, přivlastňovací a osobní zájmena, předložky v časových a místních údajích, vyjádření záporu, slovosled	- OSV: Komunikace (cvičení pozorování a empatického a akt. naslouchání) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)

Francouzský jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, zvířata, příroda, počasí, realie frankofonních zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů	
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá - popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává - reaguje na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, hodiny, zvířata, příroda, počasí, realie frankofonních zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - gramatika – množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací a osobní zájmena, číslovky, nepravidelná slovesa, předložkové vazby, stupňování přídavných jmen a příslovčí, vedlejší věty, - vyjadřování místa, množství, nutnosti	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita současného světa) - MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) - MDV: Práce v realizačním týmu (faktory ovlivňující práci v týmu) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)

Francouzský jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem - jednoduchými větami reprodukuje text - nalézá v textu známou slovní zásobu - vybere z textu požadované informace	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, zvířata, příroda, počasí, reálie frankofonních zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – budoucí čas, minulé časy, nepravidelná slovesa, vedlejší věty, ukazovací zájmena	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti při učení a studium), Sebepoznání a sebepojetí (moje učení), Kreativita (fantazie) - OSV: Kreativita (schopnosti vidět věci jinak) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (cvičení pozorování a empatického, akt. naslouchání)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - žák sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů - odpoví písemně na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává - používá dvojazyčný slovník	- tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie frankofonních zemí - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – základní gramatické struktury, slovosled, vedlejší věty - práce se slovníky, autentickými dokumenty	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)

6.5 Ruský jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět ruský jazyk patří do vzdělávacího oboru cizí jazyk. Předmět má za cíl připravit absolventy na život v mnohojazyčné společnosti.

Časové a organizační vymezení

Vyučuje se v rozsahu 3 hodiny týdně v tercii a kvartě. Součástí vyučování jsou také příležitostné akce - olympiády, soutěže, projekty atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování slovní zásoby a gramatiky, hledání souvislostí u jazykových struktur i u lexikálního materiálu, srovnávání s jinými jazyky, práci s internacionalismy, k odhadování, orientaci v textu...
- vytváří podmínky pro komunikaci v cizím jazyce, k samostatné práci s informacemi
- součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, internetem, autentickými dokumenty
- umožňuje žákům realizovat se v cizím jazyce

Žák:

- vytváří si podle návodů učitele vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí pokroky dosažené v učení
- spojuje slova ve větné celky
- používá osvojená gramatická pravidla
- se snaží samostatně hovořit v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke srovnávání obou jazykových systémů
- animuje ho k rozmanitým aktivitám

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v mateřském a cizím jazyce, využije získané vědomosti a dovednosti
- samostatně uplatňuje zákonitosti cizího jazyka
- buduje si kompetenci vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- naučí se zvládat a odstraňovat bariéry v komunikaci v cizím jazyce i navzdory chybám
- neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumí, např. tyto obsahují neúplné věty či odstavce, se učí zacházet s nekompletními informacemi

- domýšlí, hledá souvislosti a smysl

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- zařazuje do výuky různé typy textů a audio orálních cvičení
- animuje diskuzi v cizím jazyce v rámci jednoduchých témat
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků, slovníků, internetu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- umí pracovat a používat autentické materiály a analyticky o nich hovořit
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v cizím jazyce
- vystupuje přirozeně a přiměřeně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi skupiny v cizím jazyce
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví v souvislosti s odlišnou kulturou a historií rusky mluvících teritorií

Žák:

- díky poznávání realit cizích zemí dokáže srovnávat mentalitu, kulturní dědictví své vlastní země
- rozvíjí pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti
- připravuje se na život v jazykově a kulturně různorodé evropské společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní si povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Ruský jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají vizuální oporu	Žák: - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů - žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) - žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – setkání, domov, povolání, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok - gramatika – podstatná jména, pády, osobní a přivlastňovací zájmena, časování sloves, zvrtná slovesa, slovesa se změnou kmenové souhlásky, slovesné vazby, číslovky, předložky, vyjádření záporu	český jazyk, francouzský jazyk – skupiny jazyků
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích - používá jednoduchá slovní spojení a věty	- tematické okruhy – seznamování, domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – podstatná jména, pády, časování sloves, slovesa se změnou kmenové souhlásky, zvrtná slovesa, slovesné vazby, číslovky, osobní a přivlastňovací zájmena, předložky, vyjádření záporu	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti při učení a studium), Sebepoznání a sebepojetí (moje učení), Kreativita (fantazie) - OSV: Kreativita (schopnosti vidět věci jinak) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Komunikace (cvičení pozorování a empatického a akt. naslouchání)

Ruský jazyk

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - přiřadí obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- tematické okruhy – setkávání, domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok - realie - významné osobnosti - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích - gramatika – skloňování podstatných jmen, osobních zájmen, časování sloves, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky, vyjádření záporu	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita současného světa) - MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) - MDV: Práce v realizačním týmu (faktory ovlivňující práci v týmu) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvládá základy písemného projevu - sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu - žák zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí	- zvuková a grafická podoba jazyka – osobní zájmena, slovesa, časování sloves, číslovky, přivlastňovací zájmena, předložky, vyjádření záporu vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – setkávání, domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok - gramatika – podstatná jména,	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec)

Ruský jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu - doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova - mluvnice – číslovky, minulý čas, skloňování podstatných jmen, zájmen, podstatná jména životná a neživotná, přídavná jména, předl. vazby, vykání - tematické okruhy – škola, povolání, město, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie – významná města - slovní zásoba probíraných tematických okruhů	
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá - popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává - reaguje na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům - se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	- tematické okruhy – škola, povolání, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, - město, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, reálie - významná města - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - gramatika – skloňování podstatných jmen, zájmen, množné číslo podstatných jmen, číslovky, časování sloves, předložky	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů) - MDV: Práce v realizačním týmu (utváření týmů, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmů)

Ruský jazyk

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem - jednoduchými větami reprodukuje text - nalézá v textu známé fráze slovní zásoby - vybere z textu informace o zvycích v německy mluvících zemích	- tematické okruhy – škola, povolání, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, město, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, realie - významná města - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – skloňování podstatných jmen, zájmen, časování sloves, minulý čas, číslovky, předložkové vazby, vykání	- VEG: Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) - OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbálního i neverbálního) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních schopností pro kooperaci) - ENV: Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - žák sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů - odpoví písemně na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává - používá dvojazyčný slovník	- tematické okruhy – škola, povolání, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, město, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí, realie - významná města - slovní zásoba probíraných tematických okruhů - mluvnice – skloňování podstatných jmen, zájmen, číslovky, časování sloves, předložkové vazby, práce se slovníky	- MKV: Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

7 Matematika a její aplikace

7.1 Matematika

Charakteristika předmětu

Výuka matematiky je založena na aktivní činnosti žáků a využití matematických znalostí a dovedností v reálných životních situacích. Získání matematické gramotnosti je důležité pro praxi i pro úspěšnost dalšího studia. Matematika má nezastupitelné místo v rozvoji logického myšlení, rozvíjí schopnost pracovat s informacemi a dovednost argumentovat a přesně formulovat své myšlenky. Matematika je součástí kulturního dědictví a nedílná součást života.

Časové a organizační vymezení

Matematika je vyučována v primě a kvartě 5 hodin týdně a v dalších ročnících 4 hodiny týdně. Během studia nabízí škola žákům tradiční matematické soutěže - matematická olympiáda, matematický klokan, Pythagoriáda, případně další podle aktuální nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje metody, které zvyšují aktivitu žáků - rozhovor, řízená diskuze mezi žáky, práce ve skupinách, samostatná práce
- dbá na časté střídání metod práce
- zadává problémové úkoly, se kterými se žáci setkávají v praktickém životě
- vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- využívá práci ve skupinách, kde se rozvíjí schopnost spolupráce a žáci si navzájem opravují případné chyby
- vyžaduje zápis matematickými symboly
- v geometrických úloh vyžaduje správné náčrty a dbá na přesnost konstrukcí
- využívá kalkulátorů a moderních technologií

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- používá matematické termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- u výkladu nového učiva postupuje od známého k neznámému, od jednoduššího k složitějšímu, aby žáci mohli některé poznatky sami vyvodit
- pomocí vhodných úloh vyžaduje matematickou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku podle podmínek úlohy

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený k novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládání problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení úloh vyžaduje přesnou formulaci, využití správné terminologie
- učí žáky čtení slovních úloh s porozuměním
- vyžaduje, aby žáci daný problém přeformulovali do matematické terminologie a dokázali matematický výsledek vyjádřit slovně

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- rozumí textům, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá týmové práce k rozvoji schopnosti spolupracovat, skupinová práce učí toleranci k názorům ostatních
- zadává problémové úlohy, které vedou k aktivní diskuzi, obhajobě svého stanoviska

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- svým hodnocením a povzbuzováním podporuje aktivitu a snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů a kontroluje je

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k dodržování systému práce a přesnosti postupů řešení
- vede žáky k objektivnímu ohodnocení práce své i jiných

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Matematika

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - načrtne a sestrojí rovinné útvary - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák: - uspořádá přirozená čísla a zaokrouhlí - zařadí číslo podle vlastností (dvojciferné, sudé, větší než, ...) - provádí základní početní výkony s přirozenými čísly (z paměti a s kalkulačkou) - rozumí pojmu zlomek - vybrané zlomky umí sčítat, odčítat, převádět na desetinné číslo - sčítá, odčítá a znázorňuje na číselné ose desetinná čísla - zvládá jednoduché konstrukce - rozhoduje o použití typu čar - sestrojí obdélník, čtverec, trojúhelník s danými stranami - vypočte obvod, obsah obdélníka, čtverce, trojúhelníka - převádí jednotky délky a obsahu - pozná geometrická tělesa - sestrojí síť krychle a kvádru, vypočítá jejich povrch	Dělitelnost přirozených čísel - znázornění, porovnávání, číslo, číslice, zaokrouhlování - základní operace s přirozenými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Celá čísla Racionální čísla - zlomky - desetinná čísla, jejich sčítání a odčítání Konstrukční úlohy Rovinné útvary - bod, přímka, polopřímka, úsečka - rovnoběžky, kolmice - kružnice – délka, střed, osa úsečky - obdélníky, čtverce, trojúhelníky Prostorové útvary - krychle, kvádr, válec, koule, síť a povrch krychle, kvádr Metrické vlastnosti v rovině	- fyzika – měřené veličiny - dějepis – historický čas a prostor - zeměpis – měřítko mapy - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)

Matematika

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Žák: • porovnává, zaokrouhluje desetinná čísla • převádí desetinné číslo na zlomek • sčítá a odčítá desetinná čísla i s pomocí kalkulátoru • násobí a dělí desetinná čísla deseti, stem, • násobí a dělí desetinné číslo číslem přirozeným i desetinným • rozumí pojmům dělitel, násobek • aktivně používá znaky dělitelnosti, rozezná prvočíslo a složené číslo • provádí prvočíselný rozklad • vypočítá největší společný dělitel i nejmenší společný násobek • využívá oba pojmy i ve slovních úlohách • rozumí pojmu úhel • měří správně úhломěrem • přenáší úhel, sestrojí jeho osu, rozlišuje typy úhlů • sčítá a odčítá úhly početně i graficky • rozhoduje o shodnosti útvarů • zobrazí útvary v osově souměrnosti • nalezne osu souměrnosti útvaru	Desetinná čísla • porovnávání, zaokrouhlování • sčítání a odčítání desetinných čísel • jednotky délky, hmotnosti a obsahu • násobení a dělení desetinných čísel deseti, stem • násobení a dělení desetinných čísel Dělitel a násobek • znaky dělitelnosti (2, 5, 10, 3, 9) • největší společný dělitel a nejmenší společný násobek • prvočíslo a složené číslo Úhel a jeho velikost • úhel a jeho osa, odhad a měření velikosti úhlu, typy úhlů • součet a rozdíl úhlů Osová souměrnost • shodné útvary • osová souměrnost • osově souměrné útvary	

Matematika

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Žák: - pojmenuje trojúhelník podle stran, úhlů - užívá součet úhlů v trojúhelníku - rozumí pojmu trojúhelníková nerovnost - sestrojí trojúhelník podle věty sss - sestrojí výšky, těžnice a těžiště - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - zobrazí krychli a kvádr - sestrojí jejich síť - vypočte povrch a objem - převádí jednotky objemu a povrchu - určí vlastnosti krychle a kvádrů	Trojúhelníky - součet vnitřních úhlů, vnější úhel - trojúhelníky podle stran, úhlů - výška, těžnice v trojúhelníku - kružnice opsaná, vepsaná Krychle a kvádr - zobrazení - povrch a objem - jednotky objemu	

Matematika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: - popíše zlomek - znázorní zlomek - porovnává, krátí a rozšiřuje zlomky - převeď zlomek na desetinné číslo a naopak - sčítá a odčítá zlomky (i s pomocí kalkulačky) - násobí zlomky, krátí, převádí na základní tvar i na smíšené číslo - dělí zlomky - pozná celé číslo, znázorňuje na číselné ose - vypočítá i zobrazí absolutní hodnotu - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla - zvládá výrazy se závorkami - ovládá sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel - porovnává čísla	Zlomky - celek a jeho část - zlomky na číselné ose - rozšiřování, krácení a porovnávání zlomků - zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla - porovnávání čísel - zaokrouhlování - operace se zlomky - sčítání, odčítání, násobení, dělení Celá čísla - celá čísla a jejich znázornění - absolutní hodnota - porovnávání čísel - operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - porovnávání racionálních čísel - sčítání a odčítání - násobení a dělení	- zeměpis – měřítko a obsah map - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích)

Matematika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Žák: - vysvětlí pojem poměru, upravuje poměry, užívá poměr k výpočtům - pracuje s měřítkem na mapě - pozná typ úměrnosti - sestrojí graf úměrnosti - aplikuje znalosti ve slovních úlohách - definuje procento, promile - aplikuje při řešení úloh z praxe - řeší základní úlohy z finanční matematiky - sestrojí trojúhelník podle zadání - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka - pozná souměrné útvary - najde osu souměrnosti a střed souměrnosti - sestrojí obraz útvaru v dané souměrnosti - využívá dovedností v konstrukčních úlohách	Poměr - definice poměru - rozšiřování a krácení poměru - výpočty pomocí poměru - postupný poměr - měřítko plánů a map Přímá a nepřímá úměrnost - přímá a nepřímá úměrnost, grafy - slovní úlohy Procenta - procento, promile - trojčlenka - aplikace ve slovních úlohách - finanční matematika – základy Shodnost trojúhelníků - shodnost geometrických útvarů, shodnost trojúhelníků - věty sss, sus, usu Středová souměrnost - osová souměrnost - středová souměrnost - středově souměrné útvary	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)

Matematika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: • popisuje útvary podle vlastností • vypočítá obvod a obsah • sestrojí rovnoběžník ze zadaných prvků • popíše trojúhelník a lichoběžník • vypočítá obvod a obsah trojúhelníka a lichoběžníku • aplikuje znalosti v konstrukčních úlohách • pozná tělesa podle vlastností • zhotoví síť základních hranolů • počítá objem a povrch hranolů	Rovnoběžníky • čtyřúhelníky a rovnoběžníky • výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku • kosodélník a kosočtverec • obvod a obsah rovnoběžníku Trojúhelník a lichoběžník • obsah trojúhelníku • lichoběžník a jeho konstrukce • obvod a obsah lichoběžníku Hranoly • rozdělení hranolů • síť hranolů • povrch hranolů • objem hranolů	

Matematika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Žák: - popíše mocninu, odmocňuje z paměti, odhadem, kalkulačkou - rozlišuje geometrickou i aritmetickou podobu věty, pozná pythagorejskou trojici; - určí, zda tři čísla mohou být stranami pravoúhlého trojúhelníka - aplikuje znalosti ve slovních úlohách - vysvětlí pojem mocniny - počítá výrazy s mocninami - aplikuje pravidlo pro počítání s mocninami - zapisuje číslo pomocí mocnin o základu 10 - počítá v oboru racionálních čísel, zjednodušuje složené výrazy - řeší reálné úlohy pomocí výrazů s proměnnými	Druhá mocnina - druhá mocnina (definice, odhad, výpočet) - druhá odmocnina (jednoduché odmocniny, porovnávání, odhad a výpočet) Pythagorova věta a její užití - Pythagorova věta graficky i numericky - řešení úloh v rovině, v prostoru - Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina - mocnina s přirozeným mocnitelem - pravidlo pro počítání s mocninami - zápis čísla v desítkové soustavě Výrazy - číselné výrazy - výrazy s proměnnými - aplikace výrazů v matematice i v praxi	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku)

Matematika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Žák: - rozumí pojmu rovnice a její řešení - umí používat ekvivalentní úpravy rovnic - provádí správně zkoušku - řeší rovnice se závorkami, se zlomky - zná postup při řešení slovních úloh - řeší základní slovní úlohy pomocí jedné lineární rovnice - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - chápe kruh, kružnici jako množinu bodů dané vlastnosti - rozumí základním pojům - chápe vzájemnou polohu přímky a kružnice - chápe vzájemnou polohu dvou kružnic - rozumí Thaletově větě, používá je u konstrukcí - vypočítá délku kružnice a obvod kruhu - vypočítá obsah kruhu - popíše válec, sestrojí jeho síť - vypočítá povrch válce, objem válce	Řešení rovnic, rovnice kolem nás - rovnice s jednou neznámou - řešení rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení lineárních rovnic - slovní úlohy - úlohy a pohybu, o společné práci, o směsích - výpočet neznáme ze vzorce - rozumí základům statist. pojmů - umí „číst“ z diagramů, sestrojí různé typy diagramů ze zadaných údajů - vypočítá aritmetický průměr, modus, medián; chápe rozdíly mezi nimi Kruh, kružnice, válec - kružnice, kruh - kružnice a přímka (tečna, sečna, vnější přímka) - dvě kružnice - Thaletova věta - délka kružnice a obvod kruhu - obsah kruhu - válec a jeho síť - povrch válce - objem válce	

Matematika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a konstrukčních úloh	Žák: - najde množinu bodů, které mají danou vlastnost (kružnice, osa úsečky, osa úhlu, ...) - provádí náčrt, rozbor, popis konstrukce, konstrukci u konstrukčních úloh (trojúhelníky, čtyřúhelníky) - rýsuje přesně, úhledně	Konstrukční úlohy - množiny bodů v rovině - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků	

Matematika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: - upravuje složené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami, používá vzorce, krátí, určuje podmínky - řeší rovnice ekvivalentními i neekvivalentními úpravami, provádí zkoušku - upravuje výrazy v čitateli i jmenovateli na součin a následně krátí - najde nejmenší společný jmenovatel lomených výrazů - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, určuje podmínky, provádí zkoušku - řeší soustavy rovnice různými metodami; vybírá si vhodnou metodu - řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic	Lomené výrazy - mocniny, mnohočleny, výrazy a rovnice, lomené výrazy - počítání s lomenými výrazy (krácení, rozšiřování, sčítání, odčítání, násobení, dělení) Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení soustavy rovnic - směsi a roztoky - úlohy o pohybu	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku) - OSV: Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Matematika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Žák: - rozumí pojmu funkce - chápe různé zadání funkce (předpis, tabulka, graf,...) - rozumí vlastnostem lineárních funkcí, porovnává grafy - aplikuje znalosti u praktických úloh - rozhoduje o typu funkce, umí upravit předpis na požadovaný tvar - vyšetřuje průběh funkce - aplikuje dovednosti i ve fyzikálních příkladech - rozumí definici podobnosti - užívá vět o podobnosti k důkazům - aplikuje znalosti při řešení slovních úloh - definuje goniometrickou funkci (pravoúhlý trojúhelník) - řeší slovní úlohy s užitím goniometrických funkcí (využití kalkulatoru)	Funkce - závislosti, přiřazování, předpisy - definice funkce - lineární funkce - přímá úměrnost, lineární funkce a graf, funkce rostoucí a klesající, užití - nelineární funkce - kvadratická funkce, nepřímá úměrnost Podobnost - podobnost geometrických útvarů - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti Goniometrické funkce - funkce sinus, kosinus, tangens - trigonometrie - užití goniometrických funkcí	

Matematika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: • popíše jehlan, vypočítá objem a povrch, aplikuje vzorce u slovních úloh • popíše kužel, používá vzorec pro povrch a objem, aplikuje vzorce u slovních úloh • popíše kouli, kulovou plochu, části koule, vypočítá objem a povrch, aplikuje vzorce ve slovních úlohách • orientuje se v základních pojmech • používá vzorce a vztahy úrokování • spočítá zisk, daň, úrok za příslušné úrokovací období • objasní daňový systém ČR	Jehlan, Kužel, Koule • definice • síť a povrch • objem • kužel a jeho vlastnosti • síť a povrch kužele • objem kužele • koule a její povrch • objem koule Základy finanční matematiky • procenta • věřitelé a dlužníci • výpočet a ověřování výsledků • jednoduché a složené úročení • úrokovací období • aplikace	

8 Informační a komunikační technologie

8.1 Informatika a výpočetní technika

Charakteristika předmětu

Poznatky a dovednosti získané v předmětu informatika a výpočetní technika mohou žáci používat jak ve většině ostatních předmětů, tak i v soukromém životě. Učí se používat počítač a ostatní digitální a informační technologie jako nástroje, které jim usnadňují získávání znalostí a dovedností v ostatních předmětech, a jsou vedeni k rozumnému a cílevědomému řešení problémů a ke kritickému vyhodnocování a zpracování poznatků.

Žáci získají schopnosti a dovednosti, které jim umožní soustředit se na cíle své práce a ne na způsob, jak je dosáhnout, a držet krok s rychlým rozvojem informačních a digitálních technologií i v budoucnosti.

Časové a organizační vymezení

Předmět informatika a výpočetní technika má časovou dotaci jednu hodinu týdně v sekundě, v tercii a kvartě po dvou hodinách.

Již od prvních hodin jsou žáci vedeni k používání počítačů a digitálních zařízení, které využívají při hledání a zpracování informací, tvorbě prezentací, referátů, plakátů apod. Součástí vyučovacího procesu v sekundě je obor Člověk a svět práce, konkrétně téma Využití digitálních technologií.

Žáci se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Naučí se základům práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům prezentace, seznámí se s principy úspěšné prezentace. Žáci budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vyžaduje od žáků aktivní užívání odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- zaměřuje pozornost žáků nejen na výsledek, ale i na postup řešení a jeho srozumitelný popis, případně na alternativní způsoby řešení a zápisu
- zadává dlouhodobé úkoly s pevně stanoveným termínem vyhotovení a odevzdání a

kontroluje jejich řádné plnění

- umožňuje žákům seberealizovat se a vytváří tak jejich vyšší motivovanost
- motivuje vhodnými úkoly žáky tak, aby využívali ke svému dalšímu vzdělávání široké spektrum informačních zdrojů
- učitel vede studenty k přijetí odpovědnosti za vlastní vzdělávání

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- zařazuje rozmanité aktivity
- volí náročnost úloh tak, aby studenti byli nuceni v daném čase používat co nejefektivnější postupy
- je v pozici pomocníka, studenti si hledají svou cestu k řešení úlohy
- vede žáky k vhodnému strukturování informací při řešení problémů a prezentování výsledků
- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů
- vede žáky k pěstování trpělivosti a pečlivosti

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený k novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládání problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k práci s různými typy textů

- zařazuje do výuky samostatná vystoupení žáků
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat potřebu efektivní spolupráce
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- podporuje konstruktivní přístup žáků k výuce (dotazy, rozšiřující informace, upozornění na chybu)

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- procvičuje s žáky vyjadřování vlastních stanovisek (i opačných), žáci jsou vedeni, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali
- vede žáky k odpovídajícímu hodnocení vlastních výkonů i výkonů spolužáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, např. řádů učeben apod.
- vede žáky ke schopnosti přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- vede žáky ke schopnosti přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- vyžaduje, aby žáci byli schopni řešit úlohy v různém prostředí, při různých podmínkách a pomocí různých nástrojů

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- kontroluje, zda žáci toleruje požadavky okolí, neuráží či neponižuje nikoho jiného
- při hodnocení úkolů zjišťuje, zda žák chápe a dodržuje své povinnosti při vystupování ve veřejném prostoru
- vede žáky k využití moderních prostředků nejen pro potřeby dalšího vzdělávání, ale i pro účely uplatnění v praktickém životě
- rozvíjí u žáků schopnost týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo
- vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž čerpá informace při své samostatné práci (odborné práce, prezentace, referáty)
- vyžaduje od žáků přiměřené společenské chování ve škole i mimo ni

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomuje si pasivní a aktivní občanský postoj, tj. důležitost faktu, že i obyčejný občan může přispět k rozvoji státu svým úsilím a postojem
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky vhodným metodickým postupem k ovládnutí základních funkcí digitální techniky, učí je diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při jejím provozu
- seznamuje žáky s technickými pomůckami a umožní jim s nimi pracovat – osobní počítač, skener, tiskárny, atp.
- vede žáky s ohledem na jejich věk/vyspělost k přijetí odpovědnosti za vlastní práci a k předvídání a přijetí důsledků vlastního jednání
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Informatika a výpočetní technika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Žák: - ovládá základy práce se současným operačním systémem a pracuje s aplikacemi - ovládá nabídku školního výukového softwaru - respektuje pravidla bezpečné práce na PC a v učebně IVT - chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím - při vyhledávání na internetu používá vhodné cesty - komunikuje pomocí běžných komunikačních zařízení - orientuje se na WWW stránce a získá z jejího menu nabízené informace - používá k hledání informací (včetně obrázků) na webu vyhledávač - respektuje zásady bezpečné práce s internetem (opatrnost při sdělování osobních údajů, silná hesla, opatrnost při instalaci stažených programů) - orientuje se v e-learningovém prostředí používaném při výuce	Základní uživatelské dovednosti - práce se soubory - organizace programů a dat v počítači Využití internetu - služby internetu www, email, online komunikace, bezpečná komunikace - hledání informací na internetu - e-learning - zásady bezpečného využívání internetu	

Informatika a výpočetní technika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Žák: - charakterizuje základní pojmy a principy počítačové grafiky - zná základy práce v rastrové i vektorové grafice - zpracuje a prezentuje informace v grafické formě s využitím rastrových i vektorových grafických editorů - používá text ve vektorovém editoru a nastavit jeho vlastnosti, vkládá do kresby rastrové obrázky - respektuje základní zásady správné úpravy grafiky - provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií, jejich archivaci a tisk	Počítačová grafika - rozlišení rastrové a vektorové grafiky - základy práce s vektorovou grafikou (objekty, přesun, kopie, velikost, zarovnání, barvy, tvarování) - text ve vektorové grafice - tvorba dokumentů (vizitky, plakáty, koláže)	

Informatika a výpočetní technika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Žák: - definuje pojem informace (z hlediska počítačové vědy) - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - vyhledá, hodnotí, třídí a zpracovává informace - využívá různé informační zdroje (osobní komunikace, elektronické zdroje, tištěné zdroje) - vyhledává informace na portálech, v knihovnách, encyklopediích - vysvětlí podstatu autorských práv ve vztahu k software a k získávání dat z internetu - respektuje při práci s informacemi etické zásady - ovládá práci s programem na tvorbu prezentací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální podobě - samostatně obhájí výsledky své práce na školních prezentacích	Informace a informační zdroje - informace a její charakter, informační zdroje a jejich kvalita - informační etika a právní normy související s informatikou, autorská práva - práce s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Počítačová prezentace - principy úspěšné prezentace - příprava podkladů pro prezentaci - získávání a základní úpravy fotografií - jednoduché animace a přechody snímků - hypertextové odkazy - použití snímků z různých prezentací - nástroje pro tvorbu prezentací, vytvoření a nastavení prezentace - zásady zpracování počítačové prezentace	

Informatika a výpočetní technika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Využití digitálních technologií Žák: ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Žák: - správně zachází s digitální technikou - využívá informačních zdrojů pro řešení problémů s digitálními zařízeními - rozlišuje jednotlivá zařízení a správně určí jejich využití - diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	- digitální technika - digitální technologie	
propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	- zná různé druhy digitálních komunikací - uživatelským způsobem ovládá propojování a komunikaci zařízení s počítačem	komunikační technologie (drátové a bezdrátové spojení)	

Informatika a výpočetní technika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Využití digitálních technologií Žák: pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Žák: - využívá možností a služeb digitálních zařízení - orientuje se na trhu zařízení a zná některé výrobce - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	- počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací - mobilní služby	
ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	- zachází správně s digitální technikou - čistí a udržuje digitální techniku	údržba digitálních zařízení	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje hygienická pravidla při práci s digitální technikou - pracuje v souladu s předpisy a bezpečnostními pravidly s technikou - ovládá zásady první pomoci - poskytne první pomoc při úrazu	- základy první pomoci - ochrana před úrazem elektrickým proudem - hygiena při práci s technikou	

Informatika a výpočetní technika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Žák: - vyhledává, hodnotí, třídí a zpracovává informace - zná a využívá různé informační zdroje (osobní komunikace, elektronické zdroje, tištěné zdroje) - pracuje s odbornou literaturou (používá obsah a rejstřík) - posoudí kvalitu informačních zdrojů - vysvětlí podstatu autorských práv ve vztahu k software a k získávání dat z internetu - respektuje při práci s informacemi etické zásady - využívá základní funkce počítače a jeho běžné periferie - respektuje pravidla bezpečné práce na PC, postupuje poučeně v případě jejich závady, dodržuje ergonomické a hygienické zásady při práci s PC - chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím - vysvětlí pojem hardware - vysvětlí princip záznamu ve dvojkové soustavě, aktivně ovládá převody čísel mezi soustavami	Svět informací - terminologie - kvalita a relevance informačního zdroje - zpracování a uchovávání informací – v historii a v současnosti - dostupnost a ochrana informací v České republice Hardware - základní terminologie - historie a vývoj výpočetní techniky - von Neumanova koncepce počítače - počítač a jeho komponenty - periferní zařízení - zabezpečení počítače a dat před zneužitím cizí osobou Počítač a naše zdraví - hygiena počítačového pracoviště - ergonomie - rozdělení času a kompenzační cvičení - počítač a lidé s handicapem	- OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) - OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - OSV: Psychohygiena (hledání pomoci při potížích) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Informatika a výpočetní technika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Žák: - vysvětlí pojem software - má základní přehled o struktuře a fungování internetu, má přehled o jeho využití - používá k hledání informací (včetně obrázků) na webu vyhledávač, využívá rozšířené vyhledávání - respektuje zásady bezpečné práce s internetem (opatrnost při sdělování osobních údajů, silná hesla, opatrnost při instalaci stažených programů) - vysvětlí nebezpečí hrožící z internetu (spam, sledování, odcizení dat, odcizení identity) a dokáže použít prostředky jejich eliminace - komunikuje pomocí internetu	Software - základní terminologie - operační systémy - rozdělení programů, šíření a nabývání programů - právní aspekty užívání software – program jako zboží - licence Internet - historie - služby internetu - internet jako nástroj komunikace zásady bezpečné komunikace - virtuální svět (psychologická a sociální rizika práce s počítačem) - zásady osobní bezpečnosti při práci s internetem	- MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) - MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem) - MDV: Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství) - MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení) - MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti)

Informatika a výpočetní technika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Žák: • ovládá práci s textovým editorem • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě	Počítačové zpracování textů • prostředí textového editoru, nastavení zobrazení dokumentu • pořizování textu v počítači • struktura textu – přiřazení stylu • formátování (vzhled) textu, změna stylu, typografická a estetická pravidla • vkládání dalších objektů do textu a jejich vlastnosti, textové tabulky • šablony, jejich využití a tvorba • nástroje textového procesoru • export a import dat, PDF formát – čtení a tvorba	• MDV: Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis) • MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) • VEG: Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) • VEG: Objevujeme Evropu a svět (Den Evropy) • VEG: Jsme Evropané (čtyři svobody a jejich dopad na život jedince) • ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)

Informatika a výpočetní technika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Žák: - vyhledává, hodnotí, třídí a zpracovává informace - ovládá práci s tabulkovým procesorem - zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Tabulkový procesor - základy práce s tabulkovým editorem - obsluha tabulkového editoru, vkládání údajů - formátování buněk, sloupců, řádků a listů - vkládání vzorců, kopírování a přemísťování vzorců, funkce - práce se seznamy - grafická prezentace dat	- OSV: Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů) - MDV: Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis) - MDV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

Informatika a výpočetní technika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Žák: - aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů - vytváří funkční algoritmy pro efektivní řešení daného problému - zvládá základní přepis algoritmu do zvoleného programovacího jazyka	Algoritmizace a základy programování - algoritmizace úlohy, vlastnosti algoritmů - základní programové a datové struktury - algoritmizace učebních úloh a úloh z běžného života - algoritmické řešení zadaného úkolu (hra, příběh, výukový program)	- MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) - MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem) - MDV: Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství) - MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení) - MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti)

9 Člověk a společnost

9.1 Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Směřuje k rozvíjení historického vědomí jedince, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, k získání orientace v historickém čase, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, chápání kulturní rozmanitosti světa a utváření pozitivního hodnotového systému. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou pak konkretizovány prostřednictvím dějin regionu a místních dějin.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět během všech čtyř ročníků (prima až kvarta). Hodinová dotace činí 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje žákům seberealizovat se a vytváří tak jejich vyšší motivovanost

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení
- na příkladech kladných i záporných historických postav odvodí úskalí přeceňování i podceňování vlastní osobnosti
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- zařazuje rozmanité aktivity

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládání problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- klade důraz na logickou, časovou a ověřitelnou stránku projevu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomuje si pasivní a aktivní občanský postoj, tj. důležitost faktu, že i obyčejný občan může přispět k rozvoji státu svým úsilím a postojem
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Dějepis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: • uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • popíše práci archeologů	Člověk v dějinách • úvod do dějepisu • historické prameny a jejich uchovávání • historický čas a prostor • archeologie	• OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium)

Dějepis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Žák: - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - vysvětlí, proč vznikalo náboženství - popíše, jak ovlivňovalo podnebí život našich předků - objasní, k jakým změnám v mentalitě člověka došlo se vznikem zemědělství, usedlého způsobu života a jak tato změna vedla ke vzniku civilizace - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede, jak probíhala společenská dělba práce - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Počátky lidské společnosti - člověk a lidská společnost v pravěku - pravěk v českých zemích a regionu	- OSV: Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech); Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého); Komunikace (dialog); Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

Dějepis

prima

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Žák: - na konkrétních příkladech popíše vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států - u probraných státních útvarů uvede příklady památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - vysvětlí důležitost písma a vznik prvních zákonů - najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států - vysvětlí a na konkrétních příkladech uvede přínos antické kultury pro evropskou civilizaci (uvede příklady osobností antické kultury) - srovná společnost v Athénách a ve Spartě - vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Velikého - orientuje se na mapě antického světa (bitvy, kulturní památky, legendy...) - popíše zrod křesťanství a jeho vztah k judaismu - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech starověku - vysvětlí podstatu antické demokracie - vysvětlí rozdílný vývoj v různých místech Evropy a světa	Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury - starověký Orient (Mezopotámie, Egypt, Chetitě, Palestina, Indie a Čína) - starověké Řecko - starověký Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	- český jazyk a literatura: základy literární teorie a historie - výchova k občanství, zeměpis: právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu - zeměpis - nejstarší starověké civilizace - matematika – historický čas a prostor - VEG: Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny) - VEG: Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (občan jeho odpovědný člen společnosti) - VDO: Formy participace občanů na politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu) - MKV: Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) - ENV: Základní podmínky života (půda – změny v potřebě zemědělské půdy) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí) - ENV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)

Dějepis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Žák: - na příkladech uvede změny, které v Evropě nastaly v důsledku stěhování národů a christianizace - charakterizuje středověkou společnost a popíše její tradiční uspořádání - charakterizuje první státní útvary v Evropě, způsob jejich řízení a postavení panovníka - porovná základní rysy tří vývojových oblastí: západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské - charakterizuje Sámovu říši - charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské říše - popíše postavení našich ranně středověkých státních útvarů v evropských souvislostech - rozpozná znaky románského a gotického slohu a uvede příklady na našem území - popíše rozdíly mezi křesťanstvím a islámem - objasní úlohu náboženské víry ve středověku - popíše konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - vysvětlí změny ve způsobu života ve městech - charakterizuje vládu našich posledních přemyslovských panovníků a dynastie Lucemburků - vysvětlí příčiny, průběh a důsledky stoleté války	Křesťanství a středověká Evropa - zrod středověké Evropy - struktura středověké společnosti - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Sámová a Velkomoravská říše - český stát za Přemyslovců - křesťanství, papežství, císařství a křížové výpravy - kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost - Lucemburkové na českém trůně - vývoj Evropy v pozdním středověku - stoletá válka	- český jazyk a literatura - základy literární teorie a historie - výchova k občanství: Naše obec, region, kraj – zajímavá a památná místa - zeměpis - světadíly, oceány, makroregiony světa - hudební výchova - hudební dílo a jeho autor - výtvarná výchova - románská kultura, renesance a humanismus - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) - ENV: Základní podmínky života (ekosystémy) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)

Dějepis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Žák: - objasní podstatu humanismu a renesance a uvede nejvýznamnější představitele - porovná způsob života středověkého a raně novověkého člověka - vysvětlí náboženské problémy středověké společnosti a vznik husitského hnutí - zhodnotí význam Jana Husa a husitské tradice pro český politický a kulturní život - zhodnotí vznik a význam manufaktur - popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců - popíše územní proměny našeho území na přelomu středověku a raného novověku - ukáže na mapě cesty zámořských plaveb a objasní jejich význam - vysvětlí vznik světového trhu - charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii a v Evropě - popíše příčiny náboženských válek a vysvětlí vliv náboženství na život lidí - vysvětlí příčiny, průběh a důsledky třicetileté války - na příkladech vysvětlí termíny absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky kulturních a uměleckých stylů, uvede jejich představitele a příklady památek (včetně našeho území)	Objevy a dobývání. Počátky nové doby - humanismus a renesance - husitství a husitské války - zámořské objevy a počátky dobývání světa - reformace a jejich šíření Evropou - český stát a velmoc od 15. do poloviny 17. století - počátky barokní kultury	- OSV: Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech); Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého); Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem); Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) - VEG: Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) - MKV: Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)

Dějepis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	Žák: - objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a Evropy - vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce v habsburské monarchii - na příkladech vybraných zemí (včetně našich) vysvětlí průběh modernizace společnosti v oblasti ekonomické, sociální, politické a kulturní - srovná způsob života a formy vlády zemí Evropy - charakterizuje vznik demokracie na příkladu USA - popíše situaci ve Francii před vznikem revoluce - objasní vliv osobnosti Napoleona I. na vývoj Evropy - porovná vývoj českého státu a národa s vybranými evropskými státy a národy	Modernizace společnosti - baroko a osvícenství - český stát a velmoc 17. a 18. století - Velká francouzská revoluce a napoleonské období - vznik USA	- výchova k občanství, zeměpis - právní základy státu – složky státní moci - hudební výchova - hudební dílo a jeho autor - výtvarná výchova – NO, baroko, osvícenství - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) - OSV: Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech); Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého); komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem); Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

Dějepis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Žák: - popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost - objasní kulturní vývoj Evropy v 18. a 19. století - na vybraných příkladech popíše základní politické proudy a emancipační úsilí jednotlivých složek společnosti - na příkladech vysvětlí nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí světa - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií (ilustruje na mapě)	- průmyslová revoluce a její důsledky - významná národní hnutí a revoluce 19. století v Evropě a ve světě (včetně českých zemí) - politické proudy 19. století - věda a umění 18. a 19. století - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	- ENV: Základní podmínky života (energie) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel) - VDO: Formy participace občanů na politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) - VDO: Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - VEG: Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) - VEG: Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) - MKV: Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)

Dějepis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Žák: - vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války - popíše příčiny a průběh první světové války - charakterizuje život na všech frontách za války - objasní postavení českých zemí za války a vliv osobnosti T. G. Masaryka na vznik československého státu	Moderní doba - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - české země před a během první světové války	

Dějepis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Žák: - vysvětlí příčiny a průběh vzniku ČSR - charakterizuje důsledky války a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - uvede klady a zápory mnohonárodnostního státu - vysvětlí vliv světové hospodářské krize na rozvoj fašismu, nacismu a komunismu (porovná tyto ideologie) - na konkrétních příkladech objasní pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy atd. - charakterizuje klady a nedostatky demokratických systémů - dokáže vysvětlit význam Mnichovské dohody - objasní příčiny vypuknutí druhé světové války - za pomoci atlasu, nástěnné mapy atd. popíše průběh druhé světové války, válečné operace, používané zbraně atd. - charakterizuje životní podmínky lidí za války - srovná průběh obou světových válek a jejich výsledky - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Moderní doba - vznik ČSR a jeho vývoj do 2. světové války - poválečné uspořádání světa - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy (fašismus, nacismus, komunismus) a jejich důsledky pro ČSR a svět - kultura a věda v meziválečném období - druhá světová válka - situace v našich zemích za 2. světové války, domácí a zahraniční odboj - holocaust - politické, mocenské a ekonomické důsledky války	- výchova k občanství - evropská integrace; globalizace - zeměpis - světadíly, oceány, makroregiony světa - hudební výchova - hudební dílo a jeho autor - výtvarná výchova - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) - OSV: Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí); Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) - VEG: Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání) - VEG: Jsme Evropané (evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování)

Dějepis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Žák: - vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy - popíše situaci po válce na našem území - objasní, jak došlo k rozšíření komunismu ve světě - popíše příčiny, průběh a důsledky odsunu německého obyvatelstva - popíše význam Norimberského soudního tribunálu - charakterizuje převrat v ČSR roku 1948, nástup komunismu a jeho důsledky pro společnost - na příkladech charakterizuje studenou válku - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - posoudí postavení rozvojových zemí a jejich vývoj - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - charakterizuje život v komunistické ČSR - charakterizuje význam roku 1989 - vysvětlí a na příkladech doloží důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Rozdělený a integrující se svět - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků a jejich politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - německá otázka - upevnění sovětského bloku - vývoj ČSR v letech 1945 - 1989 - změny v Evropě a ve světě 50. a 60. let, rozpad koloniálního systému - Evropa a svět v 60. - 80. letech - rok 1989 a vývoj v 90. letech 20. století v Evropě a ve světě - věda, technika a vzdělání; problémy současného světa	- MKV: Kulturní difference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě) - MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost) - MKV: Etnický původ (postavení národnostních menšin) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti) - MKV: Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) - ENV: Základní podmínky života (přírodní zdroje) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě); Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)

9.2 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Předmět má vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vede žáka k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému zkoumání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost.

Pomáhá žákům vytvářet vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Výchova k občanství také přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a orientaci ve světě financí i k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět během všech čtyř ročníků (prima až kvarta). Hodinová dotace činí 1 hodinu týdně. Výuku na tomto stupni může žák ukončit minimaturitou z tohoto předmětu.

Do předmětu Výchova k občanství je v primě až tercii integrována část obsahu ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (oblast Člověk a zdraví). Součástí předmětu výchova k občanství je v tercii a kvartě také obor Člověk a svět práce, konkrétně téma Svět práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává či nabízí žákům k výběru společenskovední témata, která žáci zpracovávají samostatně nebo ve skupinách s pomocí literatury, internetu a jiných médií formou referátů či seminárních prací
- konzultuje s žáky problémy v průběhu zpracovávání témat a vytváří prostor pro prezentaci výsledků jejich práce před spolužáky

Žák:

- na vhodně zvolených ukázkách formuluje vlastní teze, aplikuje teoretické znalosti, provádí syntézu, zobecňuje, vyvozuje a formuluje závěry
- sleduje aktuální společenské a politické situace doma i ve světě a učí je správně parafrázovat, kriticky vyhodnocovat, posuzovat jejich věrohodnost, porovnávat jejich kvalitu, rozpoznávat informace neúplné, zkreslující, manipulující apod.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- navozuje situace, v nichž žáci analyzují vybraný společenský problém, navrhnou vlastní postupy řešení a v procesu řešení problému si vytváří různá schémata či mentální mapy

Žák:

- prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci a dokázali individuálně a skupinově hodnotit daný problém
- prostřednictvím filmů, literatury, experimentu pozorují jednání a chování lidí v různých životních situacích a domýšlí možné příčiny a následky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří modelové situace, ve kterých učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a nalézat protiargumenty, obhajovat vlastní stanovisko, vyjednávat, dosahovat konsenzu, nebo nalézat kompromisní řešení

Žák:

- simuluje diskusi z rodinného i společenského a politického prostředí
- osvojují si pravidla efektivního, etického a věcně správného dialogu
- připravují si úkoly, na kterých se učí efektivní a společensky vhodné komunikaci prostřednictvím dopisu, telefonu, mobilní textové zprávy (SMS) a elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce

Žák:

- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a přispívá k upevňování mezilidských vztahů
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění ve městě účastí v soutěžích a na výstavách
- rozvíjí u žáků chápání základních principů zákonů, společenských norem a chování podle nich

Žák:

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- snaží se pochopit základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací

Žák:

- plní povinnosti a závazky
- dodržuje určitá pravidla

Výchova k občanství

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Žák: - uvede vzájemný vztah školy a obce - uvede významné památky obce - vysvětlí funkci správních orgánů obce a kraje - vysvětlí pojem národ - vyjmenuje státní symboly a vysvětlí jejich význam - uvede příležitosti, při kterých se používají - definuje pravidla a normy chování - uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí - uvede příklady životních rolí - uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků - objasní důsledky nedodržování společenských norem	naše obec naše vlast, náš region, náš kraj lidská setkání a vztahy mezi lidmi	- OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje učení); Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia); Psychohygiena (dobrá organizace času) - OSV: Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina/třída) - OSV: Komunikace (dialog – vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence) - VDO: Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy – význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti) - VEG: Jsme Evropané (čtyři svobody a jejich dopad na život jedince)

Výchova k občanství

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Žák: - vyjmenuje znaky, typy, formy státu - vyjmenuje hlavní důvody, které vedou státy k mezinárodní spolupráci - vyjmenuje členské státy EU	právní základy státu evropská integrace	dějepis, zeměpis – právní základy státu
Výchova ke zdraví - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a připívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- popíše pravidla, jimiž se řídí vztahy ve škole, rodině apod. - je veden k zodpovědnosti za vlastní jednání a chování - předchází stresu, zvládá stres, vyjmenuje možnosti vyhledání odborné péče - uvede příklady základních lidských potřeb a vhodně přiřadí hodnotu zdraví	vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek osobnostní a sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - tělesná a duševní hygiena hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Žák: - rozliší záporné a kladné životní hodnoty - vysvětlí pojem sociální spravedlnost - vyjmenuje mravní hodnoty - pojmenuje, jak se vypořádává s výčitkami svědomí - uvede příklady kompromisu mezi spolužáky, členy rodiny - sestaví seznam základních práv pro každého člověka - vyjmenuje specifická lidská práva - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi	zásady lidského soužití	hudební výchova – vnitřní svět člověka

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: - vyjmenuje své kladné charakterové vlastnosti - vyjmenuje, jaké charakterové vlastnosti si cení u druhých - uvede příklady svého kritického a logického myšlení - popíše, jaké má schopnosti pro své budoucí povolání - uvede, jakým způsobem se snaží upevňovat svou vůli - popíše, jak rozvíjí svou samostatnost a vytrvalost	podobnost a odlišnost lidí vnitřní svět člověka osobní rozvoj	- OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) - OSV: Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí); Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc); Komunikace (komunikace v různých situacích) - VDO: Občanská společnost a škola (formy participace žáků na životě místní komunity) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - VEG: Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) - MKV: Kulturní difference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě)

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Žák: - vyjmenuje hlavní zdroje získávání majetku - popíše, v čem spatřuje podstatu práva vlastnit majetek - uvede příklady majetku osobního, rodinného, obecního a státního - uvede příklady hospodaření ve třídě - vyjmenuje pravidelné a jednorázové příjmy domácnosti - sestaví rozpočet domácnosti - popíše schodkový, vyrovnaný a přebytkový rozpočet - vyjmenuje hlavní zdroje příjmů rodinného rozpočtu - vyjmenuje hlavní zdroje příjmů a výdajů státního rozpočtu - popíše funkci peněz - vyjmenuje formy placení - vysvětlí omezení použití debetní a platební karty	majetek, vlastnictví hospodaření – rozpočet domácnosti, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní peníze	- MKV: Lidské vztahy (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích) - MKV: Principy sociální smíru a solidarity (aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) - MDV: Interpretace vztahů, mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Žák: - definuje tradice školy - uvede vzájemný vztah školy a obce - zná a dodržuje školní řád - navštěvuje kroužky školy, školní družiny a školního klubu - vysvětlí pojmy národ, národnostní menšina a etnická menšina - vysvětlí pojmy nacionalismus a vlastenectví	naše škola naše vlast, náš region, náš kraj	- dějepis – naše obec, region, kraj, zajímavá a památná místa - anglický jazyk – naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků)

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Žák: • vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • charakterizuje prostředky masové komunikace • využije potenciál médií jako zdroje informací a zábavy • vysvětlí pojem kultura • zjistí přehled kulturních akcí v obci, v novinách, na internetu • vyjmenuje kulturní památky v obci • vysvětlí pojem masová kultura • zhodnotí klady a zápory masové kultury	• kulturní život	• MKV: Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • MKV: Lidské vztahy (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích) • MKV: Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost) • ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec – přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Žák - vyjmenuje složky státní moci a vysvětlí jejich význam - charakterizuje poslání a činnost NATO	obrana státu	- VDO: Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	- vyjmenuje základní lidská práva - vyjmenuje práva dítěte - uplatňuje svá práva - vyjmenuje povinnosti občana při obraně státu	lidská práva	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí); Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzu vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami) - VEG: Jsme Evropané (co Evropu spojuje a co ji rozděluje)

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Žák: - popíše rozdíl mezi kamarádstvím, přátelstvím a láskou - vyjmenuje své životní role	vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- uvědomuje si odpovědnost jedince za zdraví - zastává vlastní názor o zdraví a diskutuje o něm - uplatňuje adekvátní způsoby chování v modelových situacích	osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	

Výchova k občanství

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou lékařskou pomoc sobě nebo druhým	Žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, posiluje svou duševní odolnost - uvědomí si odpovědnost jedince za vlastní zdraví - vyjmenuje některé z návykových látek a způsobů chování, které ohrožují zdraví - vyjmenuje rizika spojená s používáním návykových látek a uvede formy prevence - diskutuje o možnostech chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve svém okolí - uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování a komunikace - vyjmenuje úskalí komunikace prostřednictvím elektronických médií	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu) - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	

Výchova k občanství

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Žák: • uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí • uvede příklady životních rolí • vyjmenuje rozdíly mezi sociálními skupinami • uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků • objasní důsledky nedodržování společenských norem	• lidská setkání a vztahy mezi lidmi	
• zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• rozliší záporné a kladné životní hodnoty • vysvětlí pojem sociální spravedlnost • vyjmenuje mravní hodnoty • pojmenuje, jak se vypořádává s výčitkami svědomí • uvede příklady kompromisu mezi spolužáky, členy rodiny • sestaví seznam základních práv pro každého člověka • vyjmenuje specifická lidská práva • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi	• zásady lidského soužití	

Výchova k občanství

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: - vyjmenuje své kladné charakterové vlastnosti - vyjmenuje, jaké charakterové vlastnosti si cení u druhých - uvede příklady svého kritického a logického myšlení - popíše, jaké má schopnosti pro své budoucí povolání - uvede, jakým způsobem se snaží upevňovat svou vůli - popíše, jak rozvíjí svou samostatnost a vytrvalost	podobnost a odlišnost lidí vnitřní svět člověka osobní rozvoj	

Výchova k občanství

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Žák: - popíše, jak je uspořádán právní řád - vyjmenuje soustavu soudů ČR - popíše význam zákona o rodině, trestního zákona, občanského zákoníku a zákoníku práce - vyjmenuje tři jednoduché právní úkony - vyjmenuje tři občanskoprávní smlouvy - vysvětlí, čím se liší činnost policie od činnosti soudů - popíše, v jakém vztahu jsou k sobě v trestním řízení advokát a státní zástupce - vysvětlí rozdíl mezi přestupkem a trestným činem - vyjmenuje tři přestupky - vyjmenuje tři trestné činy - vyjmenuje základní práva spotřebitele - vyjmenuje znaky, typy, formy státu - vyjmenuje složky státní moci a vysvětlí jejich význam - vyjmenuje orgány a instituce státní správy a samosprávy - rozlišuje složky státní moci ČR	právní řád České republiky protiprávní jednání včetně korupce právo v každodenním životě, základní práva spotřebitele právní základy státu státní správa a samospráva	- OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem); Seberegulace a sebeorganizace (moje vztahy k druhým lidem) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích); Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) - dějepis, zeměpis - právní základy státu

Výchova k občanství

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Žák: - popíše znaky demokratického státu - popíše způsoby voleb - vysvětlí výhody demokratického způsobu řízení státu	principy demokracie	- VDO: Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
Výchova ke zdraví Žák: - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Žák: - diskutuje o rizicích spojených se zneužíváním návykových látek - popíše jak vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým při kontaktu se sociálně patologickými jevy - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uvede příklady sekt působících v ČR	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt	

Výchova k občanství

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Svět práce Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák: orientuje se v různých druzích profesí na základě výkonu činností, které jsou pro ně specifické	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	

Výchova k občanství

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Žák - uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí - uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků	lidská setkání a vztahy mezi lidmi	
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinností	- uvede příklady výroby - uvede příklady obchodu - uvede příklady služeb v místě bydliště - vyjmenuje banky v místě bydliště - popíše funkci bank - popíše aktivní a pasivní operace bank - vyjmenuje nejčastější druhy pojištění - popíše způsoby krytí deficitu - vysvětlí pojmy trh, poptávka, nabídka, subjekty trhu a složky trhu - vysvětlí vliv nabídky a poptávky na cenu výrobku - vyjmenuje právní formy podnikání - vysvětlí na příkladu, jak se tvoří cena - vysvětlí pojem inflace	výroba, obchod, služby banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků principy tržního hospodářství – tvorba ceny, inflace	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě); Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) - OSV: Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí); Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého)

Výchova k občanství

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Žák: - vyjmenuje hlavní důvody, které vedou státy k mezinárodní spolupráci - analyzuje důsledky, kdyby se ČR izolovala od ostatních států - vysvětlí, v čem je podstata integračních procesů v současném světě - vyjmenuje členské státy EU - vyjmenuje a stručně charakterizuje hlavní orgány EU	evropská integrace	dějepis – evropská integrace, globalizace
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- vysvětlí pojem clo a jeho význam pro zahraniční obchod - vyjmenuje hlavní orgány OSN a charakterizuje jejich činnost - vysvětlí, co je posláním UNESCO - charakterizuje poslání a činnost NATO	mezinárodní spolupráce	

Výchova k občanství

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Žák: • vyjmenuje klady a zápory globalizace • vyjmenuje významné globální problémy • vysvětlí způsoby řešení globálních problémů • objasní pojem terorismus • vysvětlí roli ozbrojených sil	• globalizace – včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	

Výchova k občanství

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Svět práce Žák: - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Žák: - chápe podmínky přijímacího řízení - zná instituce - úřad práce, zprostředkovatelské agentury, poradenské služby - hodnotí své osobní a kvalifikační předpoklady - zná orientačně průběh pohovoru při přijetí do pracovního poměru - orientuje se v elementárních pracovněprávních vztazích zaměstnanců a zaměstnavatelů - zná formy podnikání	- volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

10 Člověk a příroda

10.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Směřuje k rozvíjení přírodně-technického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií v poznávání světa kolem nás, k získání orientace v historickém procesu poznávání, pochopení souvislostí ve vývoji názorů na procesy vývoje látky a pole, chápání fyzikálních rozmanitostí svět a utváření pozitivního hodnotového systému.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět během všech čtyř ročníků (prima až kvarta). Hodinová dotace činí 2 hodiny týdně. Výuku může žák ukončit minimaturitou z fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad fyzikálním problémem vývojem
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje žákům seberealizovat se vlastními dedukcemi a vytváří tak jejich vyšší motivovanost

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- měl by se snažit kriticky hodnotit svůj vlastní pokrok v učení
- na příkladech různých reálných situací si ověří vlastní schopnosti abstrakce a zjednodušení vedoucí k formulaci jednoduchých fyzikálních problémů, které dokáže vyřešit
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých fyzikálních oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na přírodovědné a technické jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje problémy, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede k kritickému myšlení a logickému uvažování
- zařazuje praktické aktivity
- podporuje novém a netradiční řešení problémů

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho fyzikální podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné problémy znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší fyzikální situace a volí vhodné cesty jejich řešení
- je otevřený k novým a netradičním řešením problémů
- naučí se mít radost ze zvládnutí problémové situace
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky výstižnému vyjadřování, které nemusí být úplně přesné
- vede žáky k práci s různými zadání fyzikálních problémů
- zařazuje do výuky diskuzi nad problémovými úlohami
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- klade důraz na logickou posloupnost projevu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a grafických záznamů, obrazovým schémátům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí své názory a logicky argumentuje
- respektuje názory ostatních a zamýšlí se nad nimi
- vystupuje přirozeně, dostatečně sebevědomě a ne zbrkle

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale fyzika je věčná
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, technickému, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich názorů, je schopen vcítit se do myšlení ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají společenské zákony a společenské normy
- uvědomuje si pasivní a aktivní občanský postoj, tj. důležitost faktu, že i obyčejný občan může přispět k rozvoji státu svým úsilím a postojem
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, technické, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým a technickým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení všech hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k aplikaci znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- oceňuje vlastní aktivity žáků při řešení problému

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžném životě a šíří je dál

Fyzika

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Žák: • rozlišuje, co je a co není fyzikální těleso, co zkoumá fyzika • uvádí příklady různých skupenství • chápe vztah atomů a molekul • vysvětlí některé vlastnosti látek na základě jejich složení • uvědomuje si souvislosti mezi jednotlivými fyzikálními veličinami • převádí fyzikální jednotky mezi sebou • objasní rozdíl mezi fyzikální veličinou a jednotkou • provádí jednoduchá měření fyzikálních veličin • odstraňuje chyby měření • chápe význam jednotné soustavy	• těleso, látka • skupenství • atom, molekula • vlastnosti atomů a molekul-difuze • fyzikální veličiny a jednotky • délkové jednotky • chyby měření a přesnost • určení polohy • hmotnost • měření času • pohyb těles, rychlost • objem těles • teplotní roztažnosti • měření teploty • hustota • fyzikální síly	• OSV: Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) • OSV: Komunikace (dovednosti pro verbální sdělování) • OSV: Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé) • ENV: Lidské aktivity a problémy (průmysl a životní prostředí)

Fyzika

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Žák: - uvědomuje si materiální existenci magnetického pole - rozdělí látky na magnetické a nemagnetické - vysvětlí princip magnetické indukce - objasní rozdíl mezi zeměpisnými a magnetickými póly - vyjmenuje základní atributy elektrického proudu - rozlišuje různé energetické zdroje, jejich výhody a nevýhody - předvede účinky elektrického proudu na praktických příkladech - objasní pojem el. spotřebič - pozná, které jsou součástí elektrického obvodu - pomocí značek nakreslí jednoduchý elektrický obvod - prakticky zapojí jednoduchý elektrický obvod, rozezná paralelní a sériové zapojení	- magnety – ferity - molekulární magnety - magnetické pole - magnetická indukce - magnetické indukční čáry - magnetické pole Země - kompas – buzola - elektrický proud - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - galvanické články - elektrárny - účinky elektrického proudu - elektrické spotřebiče - elektrický obvod - elektrické schéma - elektrické prvky - elektrolyt - elektrický výboj - zkrat - magnetické pole cívky	zeměpis – Země jako vesmírné těleso, vlastnosti látek

Fyzika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Žák: - rozlišuje pojmy dráha- trajektorie - zdůvodní relativnost pohybu - analyzuje pohyby - vypočte průměrnou rychlost - objasní vztah mezi průměrnou a okamžitou rychlostí - vyvozuje informace z grafů závislosti dráhy a rychlosti na čase - konstruuje grafy podle zadaných údajů - znázorní graficky sílu - skládá graficky síly - vysvětlí rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou - určí přibližně těžiště plochého tělesa - má osvojený zákon akce a reakce - vysvětlí, na čem závisí otáčivý účinek síly - rozliší veličiny tlak a tlak. síla - analyzuje projevy třecích sil - chápe význam tření v běžných situacích	- dráha, trajektorie - relativnost pohybu - přímočarý a křivočarý pohyb - posuvný a otáčivý pohyb - okamžitá a průměrná rychlost - měření rychlosti - časové grafy - vzájemné působení těles - síla, výslednice - skládání sil - gravitační síly, tíha tělesa - těžiště - setrvačnost - změna pohybu tělesa - akce a reakce - otáčivý účinek tělesa - tlak, tlaková síla - smykové a valivé tření - odpor prostředí	- OSV: Rozvoj schopností poznání (řešení problémů) - OSV: Kreativita (schopnost vidět věci jinak) - OSV: Komunikace (dovednosti pro verbální sdělování) - OSV: Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé) - MDV: Kritické čtení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství) - ENV: Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady) - Chemie, matematika – měřené veličiny

Fyzika

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Žák: - chápe vznik povrchového napětí - rozumí vzniku anomálie vody - vysvětlí jevy souvisící se smáčivostí - objasní příčiny hydrostatického tlaku - aplikuje princip spojených nádob v praxi - vysvětlí podstatu Archimédova zákona a umí ho aplikovat - rozumí Pascalovu zák. a jeho praktickým aplikacím - spojí si vlastnosti plynů s jejich složením - ví, v čem spočívá tlak plynů - vysvětlí jevy spojené s atmosférickým tlakem - porovná platnost AZ pro kapaliny a plyny - vysvětlí principy využití přetlaku a podtlaku - objasní souvislosti mezi tlakem a pohybem molekul - vysvětlí jevy související s prouděním plynů	- povrchové napětí - teplotní anomálie vody - kapilární jevy - hydrostatický tlak - spojené nádoby - Archimédův zákon - plavání těles - Pascalův zákon - vlastnosti plynů - atmosférický tlak - měření tlaku plynů - atmosféra Země - základy meteorologie - AZ pro plyny - přetlak, podtlak, vakuum - proudění vzduchu	- dějepis – industrializace a její důsledky - chemie – skupenství látek - OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (zvládání učebních problémů)

Fyzika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Žák: - porovná různé zdroje světla - vysvětlí princip dírkové komory - demonstruje vznik stínu a polostínu - načrtne a následně vysvětlí zatmění a fáze Měsíce - určí vlastnosti obrazu při zobrazení zrcadly a čočkami - navrhne využití čoček a zrcadel - vysvětlí, za jakých podmínek dochází k lomu světla - graficky zobrazí předmět čočkami a zrcadly - objasní, jak probíhá optické zobrazování v oku - vysvětlí, v čem spočívají vady oka a jak je korigovat - uvědomuje si projevy optických klamů - vysvětlí princip mikroskopu a dalekohledu - vysvětlí, co je to bílé světlo a jak vzniká barva předmětu	- světlo a jeho vlastnosti - zdroje světla - světelný parsek – foton - stín a polostín - zatmění Slunce a Měsíce - fáze Měsíce - odraz světla - zrcadla - lom světla - čočky - optické zobrazování - oko -- krátkozrakost - dalekozrakost - optické klamy - zorný úhel - lupa, mikroskop, dalekohled - rozklad světla – spektrum - duha	- ENV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)

Fyzika

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Žák: - vysvětlí, za jakých podmínek se koná fyzikální práce - uvědomí si vliv času při konání práce - rozliší energii kinetickou a potenciální - aplikuje zákon zachování energie - dovede sestavit modely jednoduchých strojů a objasnit jejich principy - chápe pozitivní i negativní vliv tření	- fyzikální práce - výkon - energie - energie kinetická a potenciální - zákon zachování energie - obnovitelné a neobnovitelné - zdroje energie - perpetum mobile - účinnost - příkon - jednoduché stroje - páky - kladky a kolo na hřídeli - nakloněná rovina a šroub	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení čtení (pěstování kritického přístupu) - chemie – vlastnosti látek
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- změří periodu kmitavého děje - objasní energetické přeměny při kmitavých dějích - vysvětlí podmínky pro existenci kmitavého děje - rozliší vlnění příčné a podélné - popíše zvuk jako fyz. děj - vysvětlí, jak závisí rychlost zvuku - chápe mechanismus vnímání zvuku uchem - je schopen navrhnout možné ochrany před hlukem - zná principy záznamu a reprodukce zvuku - vysvětlí rozdíl mezi digitálním a analogovým záznamem	- síla pružnosti - kmitavý pohyb - perioda, frekvence - harmonický kmitavý pohyb - tlumené kmity - rezonance - mechanické vlnění- vlnová délka - fázová rychlost - vlnění příčné a podélné - vlnění postupné a stojaté - zvuk a jeho zdroje - výška tónu - rychlost zvuku - ultrazvuk, infrazvuk - vnímání zvuku - záznam zvuku - reprodukce zvuku	- OSV: Komunikace (dovednosti pro verb. sdělování) - OSV: Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina) - OSV: Kooperace a kompetice (organizování práce skupiny) - VDO: Občanská společnost a škola (škola jako mode otevřeného partnerství) - hudební výchova – elektroakustika

Fyzika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zapojí správně polovodičovou diodu • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: • vysvětlí přenos el. náboje polovodičem pomocí děr a elektronů • objasní teplotní závislost polovodičů • podle schématu zapojí diodu se žárovkou • objasní princip diody a usměrňovačů • podle schématu objasní funkci tranzistoru • vysvětlí proces miniaturizace při výrobě IO • objasní na schématu přenos zvukového a obrazového signálu • vysvětlí stabilitu jádra • porovná fyz. síly • vyjmenuje a vysvětlí tři základní složky radioaktivního záření • objasní rozdíl mezi řízenou a neřízenou řetězovou reakcí • podle schématu popíše funkci jaderného reaktoru a jaderné elektrárny • zdůvodní význam jaderné energetiky	• polovodič - elektrony a díry • příměsi - polovodiče typu P,N • PN přechod • polovodičová dioda • světelné diody - fotočlánky • tranzistor - integrované obvody • polovodičové paměti • rádiový a tel. přijímač • modulace signálu • nukleonové a protonové číslo • nukleony - modely atomu • kvantum – foton – val. vrstva • elektromagnetické spektrum • jádro atomu - jaderné síly • radioaktivita a její využití • ochrana před zářením • jaderná reakce - řetězová reakce • jaderný reaktor a elektrárna • termonukleární reakce	• VDO: Občan, občanská společnost a stát (angažovat se a být zainteresován na zájmu celku) • VEG: Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) • ENV: Lidské aktivity a problémy živ. prost. (odpady a hospodaření s odpady)

Fyzika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Žák: - objasní podstatu mag. sil v působení mag. pole na pohybující se el. náboj - graficky pomocí mag. siločar dokáže vysvětlit silové působení mezi vodiči - vysvětlí na modelech vznik el. proud v el. generátorech - vysvětlí chování cívky a kondenzátoru v obvodu stř. proudu - změří střídavá napětí při dějích na transformátoru - vyjmenuje výhody a nevýhody třífázových zapojení - vysvětlí na modech princip elektromotorů - porovná mech. a el. kmitání, vlnění - zná zásady bezpečné práce s el. spotřebiči - poskytne PP	- Ampérův zákon - indukční čáry - elektrodynamické síly - magnetická indukce - elmagnetická indukce - alternátor, dynamo - střídavý proud - kondenzátor, cívka - transformátor - třífázové napětí - elektromotory - elmag. kmitý - elmag. vlny - bezp. práce s el. spotřebiči	- OSV: Rozvoj schopností poznání (řešení problémů) - OSV: Komunikace (dovednosti pro verb. sdělování) - OSV: Kooperace a kompetice (dovednost navázat na druhé) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (pěstování kritického přístupu)

Fyzika

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Žák: - rozlišuje el. proud a el. napětí - vysvětlí, jak souvisí vznik el. proudu s el. napětím - zapojí jednoduchý el. obvod a změřit v něm el. napětí a el. proud - aktivně využívá důsledky OZ - objasní mech. analogie el. odporu - vysvětlí tep. závislost el. odporu - vysvětlí rozdíl mezi reostatem a potenciometrem - vysvětlí, jak ovlivňuje vnitřní odpor parametry zdroje - objasní výhody různých zapojení el. zdrojů a zapojit je - ví, jak spočítat příkon a výkon spotřebiče - objasní základní principy základních el. spotřebičů - vysvětlí, jak získáváme el. energií	- elektrický náboj, proud - elektrické napětí - měřicí přístroje - Ohmův zákon - elektrický odpor - teplotní závislost el. odporu - zapojování rezistorů - reostat a potenciometr - vnitřní odpor zdroje - baterie - výkon el. proudu - elektrická energie - el. spotřebiče - výroba el. energie	- OSV: Kooperace, kompetice (dovednost navazovat na druhé) - VDO: Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - ENV: Základní podmínky života (voda – ochrana její čistoty) - ENV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)

10.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět chemie směřuje k podchycení zájmu o obor, k případné profesní orientaci žáků na chemické obory. Vede k porozumění základním pojmům a souvislostem, učí řešit problémy a správně jednat a postupovat v praktickém životě, je zaměřen na ekologii a ochranu zdraví a učí bezpečně pracovat s chemikáliemi.

Časové a organizační vymezení

Předmět chemie je vyučován jako samostatný předmět po dvou hodinách týdně v sekundě a tercii, pro kvartu činí hodinová dotace 3 hodiny. Součástí předmětu chemie je v kvartě obor Člověk a svět práce, konkrétně téma Práce s laboratorní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- vede žáky k pozorování vlastností látek, jejich přeměn a podmínek reakcí
- vede žáky k hledání souvislostí mezi jevy

Žák:

- hledá vhodnou vlastní metodu učení, kriticky hodnotí pokroky v učení
- vyhledává, třídí a rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- správně používá termíny, znaky, symboly a chápe souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů z běžné praxe
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák:

- rozpozná podstatný problém a najde metodu jeho vyřešení
- samostatně řeší příklady, chápe smysl zvládání problémových situací pro vlastní život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek
- vede žáky k vhodné komunikaci a argumentaci při společné práci

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
- účinně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima ve třídě, vede žáky k vzájemné spolupráci a respektování
- posiluje sebedůvěru žáků, vede je k odpovědné práci

Žák:

- spolupracuje účinně ve skupině, přispívá k diskusi
- chápe potřebu spolupráce s ostatními

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel chování
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým, k ochraně zdraví, k ochraně životního prostředí

Žák:

- respektuje jiné názory, odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si, co je v dané situaci vhodné a reálné
- chrání zdraví a přírodu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vede žáky k podloženým rozhodnutím o profesním zaměření
- vede žáky k objektivnímu ohodnocení práce své i jiných

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla, kriticky hodnotí výkony ostatních i své

Chemie

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	Žák: • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání a varu různých látek • uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá 1. pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • vysvětlí význam R – vět a S - vět	• vlastnosti látek • zásady bezpečné práce • nebezpečné látky a přípravky • ochrana člověka za mimořádných situací	• fyzika – skupenství látek • OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, k řešení problémů) • OSV: Seberegulace a sebeorganizace (stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) • OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

Chemie

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Žák: - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - použije správně pojmy – složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, roztoky koncentrované, zředěné, nasycené a nenasycené - vypočítá složení roztoku - sestaví a provede filtraci - popíše destilaci - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - uvede příklady chemické výroby založené na oddělování složek směsí - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - rozliší druhy vod, jejich výskyt a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - popíše složení vzduchu - zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti	- směsi - voda - vzduch	- fyzika, matematika – měřené veličiny - přírodopis- voda - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) - MDV: Práce v realizačním týmu (pravidelnost mediální produkce) - VDO: Občan, občanská společnost, stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Chemie

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Žák: - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik iontu - používá vybrané značky a názvy chemických prvků - vysvětlí protonové číslo - používá pojmy chemická látka, prvek, sloučenina, vazba ve správných souvislostech - rozliší skupiny v periodické soustavě prvků - rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a užití	- částicové složení látek - prvky - chemické sloučeniny	- VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - ENV: Základní podmínky života (ovzduší – význam pro život na Zemi) - ENV: Lidské aktivity a problémy ŽP (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství) - ENV: Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém)
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- uvede zákon zachování hmotnosti - zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi chemické reakce	- chemické reakce - klasifikace chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - chemie a elektřina	OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (zvládání učebních problémů)

Chemie

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Žák: • určí oxidační číslo atomů prvků • vytvoří chemické vzorce a názvy • porovná a popíše vlastnosti a použití vybraných chemických sloučenin • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů • provede neutralizaci a zapíše ji chemickou rovnicí • uvede příklady použití neutralizace v praktickém životě • zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami a hydroxidy • posoudí vliv chemických látek na životní prostředí	• oxidační číslo atomů, princip tvoření vzorců • anorganické sloučeniny – oxidy, halogenidy, sulfidy, kyseliny, hydroxidy a soli • indikátory • neutralizace	• přírodopis - ochrana přírody a životního prostředí

Chemie

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Žák: - vysvětlí termín látkové množství, vypočítá molární hmotnost látky a zastoupení prvku ve sloučenině - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - vysvětlí a ověří vliv různých činitelů na průběh chemických reakcí	- solí kyslíkatých kyselin - látkové množství, molární hmotnost - chemické reakce, chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - klasifikace chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	- zeměpis – těžba nerostných surovin - fyzika – fyzikální vlastnosti látek - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel)

Chemie

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Žák: - rozliší základní uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti, užití a zdroje - rozliší deriváty uhlovodíků, uvede jejich vzorce, vlastnosti, užití a zdroje - uvede příklady fosilních a vyrobených paliv a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí - uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny a uvede zdroje těchto látek pro člověka - posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	- organické sloučeniny - uhlovodíky - paliva - deriváty uhlovodíků - přírodní látky - dýchání a fotosyntézy - zdravá výživa	- fyzika – vlastnosti látek - OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - ENV: Základní podmínky života (- voda, vztahy vlastností vody a života) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)

Chemie

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Žák: - uvede zdroje a význam sacharidů, tuků, bílkovin, rozlišuje nukleové kyseliny - vysvětlí význam biokatalyzátorů v organismech - uvede příklady enzymů, hormonů, vitamínů - zhodnotí význam chemie pro lidstvo, uvede význam některých běžných chemikálií, dopad na životní prostředí, zdraví	- člověk a společnost - sacharidy, tuky, bílkoviny, DNA, RNA - pesticidy, hnojiva - plasty - léčiva - chemikálie v domácnosti - stavebnictví	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, schopnosti dotahovat nápady do reality) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství) - ENV: Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém, jeho příčina, důsledky, souvislosti možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)

Chemie

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Práce s laboratorní technikou Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Žák: - používá správné techniky laboratorní práce - dokáže vypracovat laboratorní protokol - vyjmenuje pracovní pomůcky a prokáže správnost při jejich použití - vyhledá zdroje informací - dodržuje zásady bezpečnosti práce - dodržuje zásady první pomoci - dodržuje zásady hygieny - prakticky využívá postupy vzhledem k ochraně životního prostředí	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	

10.3 Přírodopis

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v předmětu přírodopis je zaměřeno na podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, hlubší porozumění zákonitostem přírody, poznávání přírody jako propojeného systému, aplikaci poznatků v praktickém životě, základní informace o stavbě organismů a biologii člověka a zdraví.

Mezi formy a metody práce patří frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, přírodovědné vycházky a exkurze s pracovními listy, laboratorní práce, referáty a práce s odbornými časopisy, soutěže.

Při výuce a laboratorních cvičeních jsou průběžně používané pomůcky: nástěnné obrazy, sbírky, modely, atlasy, encyklopedie, odborná literatura, časopisy, lupy, mikroskopy, PC, dataprojektor.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V tercii a kvartě integruje část vzdělávacího obsahu Výchovy ke zdraví. V tercii také integruje vzdělávací obor Člověk a svět práce, téma Práce s laboratorní technikou.

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v primě až kvartě. V primě je zaměřen na botaniku, mykologii a zoologii, vyučuje se 2 hodiny týdně. V sekundě je dotován 2 hodinami týdně, zaměřením na zoologii. Biologie člověka a základy genetiky jsou vyučovány v tercii, týdenní dotace je 3 hodiny. Geologické vědy a základy ekologie jsou náplní učiva kvarty, také při dvouhodinové dotaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede ke správnému používání odborných termínů
- usiluje u žáků o samostatné pozorování a získávání informací

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje
- řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- samostatně pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci při skupinové práci, k respektování názorů druhých, k diskusi o problémech, k prezentaci práce žáků

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- vede žáky ke spolupráci
- posiluje sebedůvěru žáků, pocit zodpovědnosti k sobě, ostatním, okolí

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje na současné dění přírodní i společenské
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým a k životnímu prostředí
- pěstuje vztah k přírodnímu bohatství Země
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, zdraví

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodninami a mikroskopickými preparáty

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí.

Přírodopis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Žák: - porovná některé hypotézy o vzniku vesmíru, sluneční soustavy, Země - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - třídí organismy do říší - vysvětlí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - objasní nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci	- uspořádání živého světa - Země – vznik a stavba - vznik, vývoj, rozmanitost a projevy život - buňka stavba - rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost - projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin - viry a bakterie - třídění organismů	- zeměpis, fyzika – Země jako vesmírné těleso - OSV: Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj kreativity) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj soc. dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů) - ENV: Ekosystémy (lidské sídlo, město, vesnice) - ENV: Vztah člověk k prostředí (naše obec)

Přírodopis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Žák: - vysvětlí význam řas a vyjmenuje vybrané zástupce - vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce - vysvětlí jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou	- mnohobuněčné organismy - řasy – stélkaté rostliny - nižší živočichové (bezobratlí) - charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci - žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci - pavoukovci - korýši zástupci	- ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) - zeměpis - základní podmínky života - voda

Přírodopis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Žák: - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochozí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- hmyz - ostnokožci	
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- rozpozná organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - pochozí ochranu přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	- ekologie - společenstvo organismů - ekosystém - ochrana přírody a životního prostředí	VEG: Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)

Přírodopis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Žák: - popíše houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - popíše houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - rozpozná lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	houby	

Přírodopis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Žák: • vyjmenuje jednotlivé skupiny živočichů • třídí organismy do taxonomických jednotek • rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování • určuje vybrané živočichy, zařazuje je do zoologického systému, objasní jejich chování a způsob života v závislosti na podmínkách prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, dbá na svou bezpečnost při styku se zvířaty • pozná a pojmenuje dané rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• strunatci • kruhoústí a paryby • ryby (sladkovodní, mořské) • obojživelníci • plazi (želvy, krokodýli, ještěři, hadi) • ptáci (vodní, mokřadní, mořští, dravci, sovy, lesní stromoví, otevřené krajiny, břehů tekoucích vod) • přehled systému rostlin • mechorosty • plavuně, přesličky • kapradiny	• ENV: Ekosystémy (moře) • VEG: Evropa a svět nás zajímá • OSV: Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) • OSV: Seberegulace, sebeorganizace (sebeovládání) • OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj kreativity) • OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)

Přírodopis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Žák: - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - objasní význam, stavbu, funkci, typy jednotlivých orgánů rostlin - odliší opylení a oplození u rostlin - pozná a pojmenuje dané rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - vyjádří základní odlišnosti ve vývoji rostliny nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné	- kořen - stonek - list - květ, květenství, opylení, oplození - semena, plody - rozmnožování rostlin - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny (jednoděložné, dvouděložné) - listnaté stromy a keře - jednotlivé čeledě rostlin (pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miskovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdčkovité, liliovitě, lunicovité, vstavačkovité) - cizokrajné rostliny	- výtvarná výchova – základní podmínky života - chemie – ochrana přírody a životního prostředí

Přírodopis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Žák: • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• společenstvo lesa • společenstvo vod a mokřadů • společenstvo luk, pastvin a travnatých strání • společenstvo polí a sídelní aglomerace	• ENV: Základní podmínky života (voda, půda) • ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině) • ENV: Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce) • chemie – voda

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - objasní vztahy mezi tkáněmi, orgány, orgánovými soustavami a organismem - podle obrázku popíše vnitřní stavbu těla - vyjádří funkci jednotlivých orgánových soustav - rozliší odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - uvede příklady vrozeného a naučeného chování - pozoruje základní projevy chování živočichů základní skupiny savců	- savci - vývoj, přizpůsobení prostředí - vnitřní stavba těla - přehled hlavních skupin savců - vejcorodí - živorodí - hmyzožravci - letouni, chudozubí - hlodavci, zajíci - šelmy - ploutvonožci, kytovci - chobotnatci, lichokopytníci - sudokopytníci - primáti - savci biomů světa - etologie	

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák: - vyjmenuje základní rozdíly ve stavbě těla lidoopa a člověka - charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich odlišnosti od současného člověka - popíše hlavní části lidské kostry a spojení kostí - popíše vnitřní stavbu kostí, objasní význam kostní dřeně - popíše podle obrazu hlavní části kosterního svalstva člověka - porovná stavbu a funkci, příčně pružovaného, hladkého a srdečního svalu - popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve - uvede hlavní krevní skupiny - vysvětlí význam srážení krve - popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost - odliší tepny, žíly a vlasečnice, vyloží jejich význam - objasní, co je mizní soustava a jaký význam má slezina - uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu - objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vzduchu	- úvod do biologie - člověk v živočišném systému - původ a vývoj člověka - lidská plemena - od buňky k člověku - kosterní soustava (stavba, fce) - svalová soustava (stavba, fce) - oběhová soustava (krev, stavba, fce) - mizní soustava (imunita) - dýchací soustava (stavba, fce)	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci) - OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování osobních cílů) - OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) - Kreativita (tvořivost ve vztazích)

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák: - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy - objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin - vysvětlí význam enzymů a peristaltiky - vytvoří přehled látek potřebných pro výživu a příklady jejich zdrojů - objasní význam jater - popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin a tvorbu moči - uveďte význam kůže a jejích derivátů - objasní vnitřní stavbu kůže - objasní význam nervového řízení, vysvětlí, co je neuron - vyjmenuje základní části nervové soustavy - popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy - vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho jednotlivé části - objasní význam částí mozku pro řízení lidského těla - vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslová ústrojí, objasní jejich spojení s nervovou soustavou - popíše vnímání chuti, hmatu, tepla a chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu a jejich funkci - vyjmenuje žlázy s vnitřním vyměšováním - objasní význam hormonů, uveďte jejich příklady - popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci	- trávicí soustava (stavba, fce, užitečné živiny, energetická rovnováha) - vylučovací soustava (stavba, fce) - kožní soustava (stavba, fce) - nervová soustava (CNS, PNS, komunikační síť) - smyslové orgány (čich, chuť, hmat, sluch, zrak) - hormonální soustava (chemičtí poslové) - pohlavní soustava (stavba, fce)	- MKV: Etnický původ (různé způsoby života) - VEG: Evropa a svět nás zají (život dětí v jiných zemích) - ENV: Ekosystémy (lidské sídlo, město, vesnice) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) - ENV: Vztah člověka k prostředí (naš životní styl) - výtvarná výchova - základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Žák: - objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu - popíše průběh oplození a nitroděložní vývin člověka - vysvětlí význam placenty a průběh porodu - charakterizuje jednotlivé etapy lidského života	ontogeneze (nitroděložní vývin, zrození)	
- rozdlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - vyjádří rozdíl a vztah mezi dědičností a proměnlivostí - vysvětlí význam J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti - objasní, co je gen - uvede příklady látek a vlivů prostředí, které vyvolávají mutace - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- genetika - základní pojmy, význam	

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Práce s laboratorní technikou Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Žák: - používá správné techniky laboratorní práce - dokáže vypracovat laboratorní protokol - vyjmenuje pracovní pomůcky a prokáže správnost při jejich použití - vyhledá zdroje informací - dodržuje zásady bezpečnosti práce - dodržuje zásady první pomoci - dodržuje zásady hygieny - prakticky využívá postupy vzhledem k ochraně životního prostředí	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Žák: • popíše stavbu kosterní, hladké a srdeční svaloviny, porovná jejich význam a funkci • určí polohu významných kosterních svalů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav – oběhová soustava a imunitní systém, dýchací soustava, trávicí soustava a metabolismus, vylučovací soustava a kůže	zdravý způsob života a péče o zdraví • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy • ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	

Přírodopis

tercie

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědné sexuální chování • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Žák: • vysvětlí vztahy mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a projevuje vztah k sobě samému • charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony • popíše vzájemnou provázanost nervové a hormonální regulace • popíše stavbu a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy • charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka • uvede příčiny pohlavně přenosných nemocí a možnosti jejich prevence	zdravý způsob života a péče o zdraví • ochrana před přenosnými chorobami, cesty přenosu nákaz a její prevence, přenosné krvi a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny změny v životě člověka a jejich reflexe • dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy • sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita • problémy těhotenství a rodičovství mladistvých • poruchy pohlavní identity	

Přírodopis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Žák: • definuje postavení Země ve vesmíru, stavbu Země, vznik života na planetě • rozpozná základní nerosty • vyjmenuje jejich fyzikální a chemické vlastnosti • definuje využití v praxi • rozlišuje základní horniny, jejich výskyt a využití • rozpozná působení vnitřních a vnějších geologických sil, objasní vliv člověka na utváření zemského povrchu, uvede příklady narušení ekosystémů • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • uvědomuje si význam pedosféry pro život, rozlišuje základní půdní druhy a typy v ČR	• geologie • Země - vznik a stavba země • mineralogie • krystalová struktura minerálů • vlastnosti minerálů • fyzikální a chemické vlastnosti minerálů • nejdůležitější minerály určování minerálů • Petrologie • horniny • cesta do středu Země • desky v pohybu (zemětřesení) • sopky, magma • vyvřelé magmatické horniny • tektonické jevy a přeměna hornin přeměněné horniny • zvětrávání • činnost vody • činnost ledovců • činnost větru • usazené horniny • půdy • určování hornin	• ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) • ENV: Ekosystémy (vodní zdroje) • ENV: Základní podmínky života (voda) • ENV: Vztah člověka k prostředí (naše obec – přírodní zdroje)

Přírodopis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Žák: • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • rozlišuje základní ekologické pojmy, uvede příklady systémů organismů, chápe celistvost živých i neživých složek ekosystémů	• voda na Zemi • atmosféra • látkové toky • nerostné suroviny • energie • fosilní paliva (energie bez kouře) • obnovitelné zdroje	• zeměpis - krajinná sféra • OSV: Rozvoj schopnosti poznávání (řešení problémů) • OSV: Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) • OSV: Kreativita (průžnost nápadů) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací etika (zvládání učebních problémů)
• rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • orientuje se v jednotlivých geologických obdobích, objasní vývoj a zdokonalování živých organismů v závislosti na měnících se podmínkách	• historie země - první organismy • geologické základy české krajiny • geologická mozaika Česka	• MKV: Princip sociálního smíru a solidarity (aktivní spolupodílení na přetváření společnosti)

Přírodopis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<i>Výchova ke zdraví</i> Žák: • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Žák: • rozpozná mimořádnou situaci a navrhuje vhodná řešení • zná zásady bezpečnosti	zdravý způsob života a péče o zdraví • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalitu ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplotu	

10.4 Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Integruje poznatky věd přírodních, technických a společenských. Žáci získávají poznatky z fyzického, socioekonomického i regionálního zeměpisu. Zabývají se také ekologií, ochranou a tvorbou krajiny, globálními problémy lidstva, politickou mapou světa a mezinárodními organizacemi. Klade se důraz na řešení aktuálních problémů politických, hospodářských, sociologických a ekologických. V praxi mohou žáci uplatnit své poznatky při vycházkách a různých exkurzích.

Časové a organizační vymezení

V primě až tercii se předmět vyučuje dvě hodiny týdně, v kvartě je týdenní dotace jedna hodina.

Výuka je doplněna exkurzemi, besedami a vycházkami. Během celého studia je nezbytnou zeměpisnou pomůckou žáků Školní atlas světa.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podává žákům výklad zeměpisné látky a vede žáky k zápisu konkrétních zeměpisných informací
- nabízí žákům širší informace na základě geografických materiálů (mapy, tabulky, grafy, statistiky, obrázky, filmy, ...)
- vede žáka k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa, glóbus) pro získávání a ověřování informací
- zadává žákům témata ke zpracování či úkoly v podobě zajímavostí nebo aktualit
- v rámci celé výuky nabízí žákům odbornou i populárně naučnou literaturu

Žák:

- pracuje s atlasem, a získá informace o světě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek, k vytváření alternativ řešení
- v rámci exkurzí, výletů a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických poznatků v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Žák:

- vykonává úkoly a zdokonaluje se v praktickém zeměpise

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pracuje s žáky ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů
- zadává vytváření projektů, kdy každý žák uplatňuje své vědomosti a schopnosti
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskusí nebo příspěvků v podobě referátu, zajímavosti či aktuality, také při práci s mapou a odbornou literaturou

Žák:

- dokáže utvářet a obhajovat své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů nebo projektů učí žáka samostatnosti i spolupráci, při jejich řešení vede diskusi a tím se žák učí komunikaci, vystupování, řešení problémových situací, výběru a třídění poznatků

Žák:

- pracuje individuálně, ale zvládá také práci v kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- organizuje exkurze (např. návštěvu hvězdárny, hydrometeorologické stanice, čistírny odpadních vod, závodu na výrobu porcelánu, ...) a přednášky (např. na téma ekologie, ochrana přírody, globální problémy lidstva)

Žák:

- uznává autoritu učitele
- podporuje lidskou solidaritu

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky,...)
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu

- důsledným přístupem, jasnými požadavky a systematickou kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky

Žák:

- systematicky, pečlivě a aktivně se připravuje na výuku

Zeměpis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Žák: - charakterizuje vesmír a sluneční soustavu - pracuje s porozuměním s pojmy: tvar, rozměry, pohyby, postavení Země ve Vesmíru, Slunce, postavení Slunce ve vesmíru, planety, planety sluneční soustavy, družice planet, Měsíc, teplota na Měsíci, pohyby a fáze Měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha - charakterizuje Měsíc - zdůvodňuje teplotu na Měsíci - posuzuje postavení Země ve vesmíru - objasňuje důsledky pohybů Země - vysvětlí vývoj názorů na postavení Země ve vesmíru	- Země jako vesmírné těleso - vesmír, vznik vesmíru, vývoj poznání vesmíru - tvar, rozměry, pohyby, postavení Země - Slunce a sluneční soustava - Měsíc - ostatní vesmírná tělesa	fyzika, přírodopis – Země jako vesmírné těleso
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- v činnosti prokáže porozumění pojmům: globus, měřítko globusu, mapa, měřítko mapy, poledníky, rovnoběžky, místní poledník, hlavní poledník, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka - vysvětlí měřítko mapy a globusu - určí zeměpisnou polohu daného místa	- geografická kartografie a topografie - globus a měřítko - mapy a měřítko mapy - zeměpisná síť - poledníky a rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy - časová pásma - datová hranice - střídání ročních období	matematika – měřítko mapy

Zeměpis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Žák: - rozeznává druhy map podle měřítka - vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu	obsah plánů a map	
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- vyhledá na mapě a vyjmenuje světadíly a oceány - určí jejich zeměpisnou polohu - porovnává jejich rozlohu	přehled světadílů a oceánů	- ENV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi) - MKV: Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) - fyzika – vlastnosti látek
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní podmínky, hospodářské využití, zvláštnosti a podobnosti oceánů	- vyhledá na mapě oceány - určí jejich zeměpisnou polohu - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží a dna oceánů, mořské proudy, slanost a teplotu vody, hospodářský význam a využití oceánů - posoudí ekologické problémy a životní prostředí oceánů - pracuje se statistickými údaji, obrazovým materiálem a pracovním sešitem	- oceány - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Jižní oceán - Severní ledový oceán	

Zeměpis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková schémata (mentální) pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Žák: - vysvětlí pojem krajinná sféra a příroda - určí složky přírodní sféry - orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, atmosféře, hydrosféře, pedosféře a biosféře - pracuje s tematickými mapami v atlase - pracuje s porozuměním s pojmy: stavba zemského tělesa, litosférické desky, dno oceánů, zemětřesení, vznik pohoří, sopečná činnost, proces zvětrávání, činnost větru, působení povrchové tekoucí vody, počasí, podnebí, meteorologie, klimatologie, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, pasáty, monzuny, ochrana ovzduší, podnebné pásy, teplota vzduchu, tlak vzduchu, proudění vzduchu oběh vody na Zemi, voda na pevnině, pohyby mořské vody, vodní toky, působení ledovců a ledu na utváření zemského povrchu složení půdy, typy a druhy půd, eroze půdy a další nebezpečí pro půdy přírodní krajina, tropické lesy, pouště a polopouště, savany, subtropy, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti, život ve vodách oceánů	- krajinná sféra - krajinná sféra a příroda - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra	- fyzika – vlastnosti látek - OSV: Kooperace a kompetice (zvládání situace, soutěže) - OSV: Komunikace (řeč prostředí vytvářeného člověkem) - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zeměpis

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák: - vyhledá na mapě světadíly - určí jejich zeměpisnou polohu - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství - zhodnotí ekonomickou a sociální situaci vybraných regionů - charakterizuje výjimečnost přírodních podmínek vybraných oblastí - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti světadílů a určí nejvýznamnější státy těchto oblastí	- Afrika - státy severní Afriky - pásmo Sahel - rovníková Afrika - státy jižní Afriky - Jihoafrická republika - Austrálie a Oceánie - Australský svaz - Polynésie - Melanésie - Mikronésie	- ENV: Ekosystémy (kulturní krajina) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k zpravodajství) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) - MKV: Kulturní difference (člověk jako součást etnika) - přírodopis - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda)
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledá na mapách a uvede nejvýznamnější hlavní a ostatní velká města - určí a vyhledá na mapách polární oblasti, uvede jejich význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí - lokalizuje na mapě hlavní oblasti a nejvýznamnější státy Oceánie - uvádí příklady působnosti států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - zpracuje projekt na dané téma	- Antarktida - Arktida	- výchova k občanství, dějepis - právní základy státu - dějepis - nejstarší starověké civilizace

Zeměpis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a jejich periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry světadílu a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - lokalizuje a vymezí Ameriku na mapách - porovnává Ameriku s ostatními světadíly - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Ameriky - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města států Severní a Jižní Ameriky - uvádí příklady působnosti amerických států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - zpracuje samostatný projekt na dané téma	- Severní a Jižní Amerika - Kanada - USA - Mexiko - státy střední Ameriky - andské země - Brazílie a Argentina	- MKV: Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) - MKV: Kulturní difference (člověk jako součást etnika) - ENV: Ekosystémy (kulturní krajina) - dějepis - světadíly, oceány, makroregiony světa

Zeměpis

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - lokalizuje a vymezí na mapách světadíl Asie - porovnává Asii s ostatními světadíly - pracuje se statistickými údaji, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Asie - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města států světadílu Asie - uvádí příklady působnosti asijských států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - zpracuje samostatný projekt na dané téma	- Asie - jihovýchodní Asie - jihozápadní Asie - Blízký východ - Čína - Japonsko	ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zeměpis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - lokalizuje a vymezí Evropu na mapách - porovnává Evropu s ostatními světadíly - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, hospodářství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Evropy - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města evropských států - uvádí příklady působnosti evropských států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - zpracuje samostatný projekt na dané téma	- Evropa - státy severní Evropy - státy západní Evropy - státy jižní Evropy - státy střední Evropy - pobaltské státy - balkánské státy - Rusko	- ENV: Ekosystémy (kulturní krajina) - ENV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života v Evropě) - VEG: Objevujeme Evropu a svět - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - VEG: Jsme Evropané (kořeny evropské civilizace) - MKV: Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami) - MKV: Etnický původ (rovnocennost etnických skupin)

Zeměpis

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • hodnotí na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Žák: • lokalizuje a vymezí Českou republiku na mapách • porovnává Českou republiku s ostatními státy střední Evropy • pracuje se statistickými údaji, obrazovým materiálem a pracovním sešitem • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, transformační politické procesy a jejich územní projevy a dopady, postavení České republiky v Evropě a ve světě • vyhledá a lokalizuje územně samosprávné celky na mapě České republiky • lokalizuje a charakterizuje hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezí a lokalizuje na mapách místní region • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní poměry, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje • analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • zpracuje samostatný projekt na dané téma	• Česká republika • rozloha • povrch • přírodní poměry • obyvatelstvo • hospodářství • územní celky • postavení České republiky v Evropě a ve světě • regiony České republiky • místní region	• VDO: Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana) • VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) • MKV: Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) • MKV: Kulturní diference (člověk jako součást etnika) • výchova k občanství, dějepis - právní základy státu

Zeměpis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Žák: - uvádí typy krajín a charakterizuje jejich rozdíly - vyvodí na příkladu jednotlivé prvky krajiny - lokalizuje výskyt jednotlivých typů krajín na mapách - charakterizuje funkce krajín - uvádí důsledky dopravy, cestovního ruchu, průmyslu, zemědělství na životní prostředí - uveče principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - vysvětlí pojem porušování ekologické rovnováhy a trvale udržitelný rozvoj - zpracuje samostatný projekt na dané téma	- životní prostředí a ochrana přírody - krajina – typy krajinné prvky, funkce krajiny - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	- ENV: Vztah člověka k prostředí - ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - přírodopis - krajinná sféra - chemie - těžba nerostných surovin - dějepis - světadíly, oceány, makroregiony světa

Zeměpis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Žák: - vyhledá na mapě a určí rozmístění obyvatelstva a hustotu osídlení - vysvětlí důvody nejhustěji osídlených a neobydlených oblastí světa - vysvětlí pojmy: národ, národnost, národnostní menšiny a etnické slupiny, multikulturní svět, hustota osídlení, populační exploze, přirozený přírůstek obyvatelstva, migrace a imigrace obyvatelstva - vyhledá na mapě největší aglomerace světa - analyzuje důvody vzniku největších aglomerací světa	- společenské a hospodářské prostředí - obyvatelstvo světa	- VEG: Objevujeme Evropu a svět - VEG: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - VEG: Jsme Evropané (kořeny evropské civilizace) - VDO: Formy participace občanů na politickém životě (společenské organizace a hnutí)

Zeměpis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Žák: - charakterizuje souvislosti mezi přírodními podmínkami a rozložením lidských sídel - vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, suburbanizace - pojmenuje základní znaky sídel - pracuje s atlasem a mapou - najde, ukáže a určí na mapě nejdůležitější světová hospodářská centra - charakterizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - charakterizuje národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, hlavy států, hranice států, velikosti států - vyhledá a charakterizuje nejznámější politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - lokalizuje a ukáže na mapě hlavní světová konfliktní ohniska - zhodnotí současnou politickohospodářskou situaci ve světě	- globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - světové hospodářství - regionální společenské, politické a hospodářské útvary	

Zeměpis

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Žák: - určí hlavní a vedlejší světové strany - nakreslí větrnou růžici - určí pomoci buzoly nebo kompasu světové strany a pochodový úhel - zorientuje mapu - nakreslí jednoduchý pochodový náčrt - orientuje se v mapách místní krajiny - charakterizuje živelní pohromu - popíše zásady chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom na modelových situacích - zná důležitá telefonní čísla záchranného systému - aplikuje získané vědomosti do praxe	- terénní geografická výuka, praxe a aplikace - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

11 Umění a kultura

11.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět hudební výchova vychází z bohatého kulturního dědictví společnosti. Rozvíjí přirozené hudební schopnosti a učí relaxovat pomocí hudebních činností. Výuka předmětu je praktikována rovnocenně ve dvou směrech.

První směr je veden tak, aby žák získal co nejvíce teoretických znalostí z hudební literatury vznikající v průběhu dějin. Seznámil se s hudebními skladateli, kteří tento vývoj určovali i jejich stěžejní tvorbou. Učí se vnímat hudební dílo poslechem, rozebrat jeho stavbu, zařadit do příslušného uměleckého období či stylu. Seznamuje s interprety, kteří významným způsobem vyjádřili myšlenky skladatele. Tato výuka probíhá v kontextu s vývojem literatury, výtvarného i tanečního umění. Jako součást této stránky výuky jsou pořádány pravidelné návštěvy koncertů i hudebně dramatických děl.

Druhý směr rozvíjí praktickou hudební tvořivost žáka. Žák také ve výuce uplatňuje nástroje, jejichž hru studuje na ZUŠ či Orffovy nástroje. V každé hodině se rozvíjí hlasová výchova, kde se dítě seznamuje s písněmi lidovými i umělými. V rámci rozvoje harmonického i melodického cítění je samozřejmě zařazován ve zpěvu vícehlasých písní. Rozvoj těchto schopností může žák prohloubit ve školním pěveckém sboru.

Žákům od primy po kvartu je nabízen nepovinný předmět Pěvecký sbor. Při vyučování používají učitelé stejné výchovné a vzdělávací strategie jako u předmětu hudební výchova, je zvolen optimální režim vyučování v harmonii s věkovými dispozicemi a potřebami žáků (diferencovaně). Pěvecký sbor se otvírá při naplněnosti skupiny.

Časové a organizační vymezení

Týdenní hodinové dotace je v primě až kvartě 1 hodina týdně. Vyučovací hodiny jsou přizpůsobené počtu žáků ve třídě, tím se docílí individuálního přístupu k jednotlivým žákům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozhovorem vede žáky k tomu, aby se učili osvojit si důležité poznatky z oblasti hudby
- učí žáka sledovat informace o kulturních událostech, festivalech, koncertech v širším regionu
- nutí je zaznamenávat také významné kulturní události na české i světové hudební scéně
- zadává žákům referáty z různých uměleckých stylů (často podle samostatné volby dítěte)

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok nejen v učení, ale i ve vlastním hlasovém vývoji, kriticky posuzuje zejména vlastní přesnost intonace
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny z hudební oblasti - orientuje se v hudebních nabídkách, které zaznamenává v médiích i ve společenském životě
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede diskuzi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách
- analyzuje s žáky dané hudební ukázky
- učí žáky zapojovat zesilovací techniku, ukládat hudební soubory, reprodukovat hudbu

Žák:

- je schopen vyřešit technické problémy související s reprodukcí hudby, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v hudebních směrech a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí, je schopen zhodnotit umělecký přínos díla
- je otevřený k novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který nastává zejména při vlastních uměleckých vystoupeních
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuze vede žáka ke schopnosti vyjádřit svůj názor i pocity z uměleckého díla
- aktivně zapojuje žáky při interpretaci písní a skladeb
- diskutuje s žáky o nově vznikajícím společném hudebním díle a dává jim dostatečný prostor pro osobní realizaci

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, zvukovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a k respektování jejich hudebního zaměření
- s využitím exkurzí, přednášek, návštěv koncertů či divadel ukazuje žákům pravidla společenské etikety

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění

Kompetence občanské

Učitel:

- formou referátů i minimaturitních prací vybízí žáky ke sledování dění ve světě hudby

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů
- vede žáka k hlasové hygieně

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Hudební výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: - zpívá vybrané písně uplatňuje v reprodukováných písničkách dynamiku, melodii, rytmus, harmonii, hudební barvu, kontrast a gradaci - dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas	- lidová píseň - hudebně výrazové prostředky	- MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních „bulvárních“ prvků ve sdělení od informativních a společensky významných) - MDV: Vnímání autora mediálního sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení (fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- umí poslechem rozpoznat skupiny hráčů či zpěváků - rozpoznává rozdíl mezi melodramem a operou - dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas - orientuje se v jednoduché partituře - vytváří partituru pro Orffovy nástroje - kreslí skupiny nástrojů - naslouchá zpěvu spolužáků - oceňuje kvalitu zpěvu spolužáků	- hudební názvosloví - duo, trio - partitura	český jazyk – nespisovné útvary, intonace

Hudební výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků v poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Žák: - improvizuje jednoduché pantomimické etudy - pohybově ztvárňuje vybrané hudební ukázky různých stylů - zná hlavní představitele baletu a české opery - pozná předvedené tance - téma v hudební ukázce ukáže v notách	- pohybový doprovod znějící hudby - variac	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality) - tělesná výchova – pohybové hry - výtvarná výchova – hudební nástroje
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- rozpoznává Orffovy hudební nástroje - vytváří a hraje jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - sestavuje z vhodných nástrojů lidovou kapelu - zařazuje hudební nástroje do skupin - výtvarně ztvárňuje hudební nástroje - zadiriguje jednoduché písně - rozpozná moderní hudební nástroje	- dirigent - technika v hudbě - hudební nástroje	- OSV: Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostřední vytvářeného člověkem) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny) - VEG: Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

Hudební výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: - předvede vybrané tance - interpretuje osobitě vybrané písně - uvede vybrané hlavní světové a české muzikály	- pohybový doprovod znějící hudby - společenské tance	- OSV: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- zpívá vybrané písně, intonačně správně a rytmicky dle svých možností v jednohlase a vícehlase úpravě - uplatňuje správné zásady při zpěvu - zná rizika škodlivých vlivů v hudbě - ukazuje na časové ose jednotlivá hudební období	- lidský hlas - homofonie, polyfonie - orchestr	OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

Hudební výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Žák: - zapisuje do not jednoduché motivy, které reprodukuje - rozpoznává při poslechu jednotlivé části sonáty a symfonie - orientuje se v historii koncertu - rozliší kantátu a oratorium	- hudební formy - dynamika - rytmus	- MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení - výběr slov a záběrů) - MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu) - MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na životě) - OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vysvětluje významy italského hudebního názvosloví - zná hudební pojmy	- hudební pojmy - hudební názvosloví	MDV: Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)

Hudební výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech - rozlišuje hudební ukázky podle žánrů - zná hlavní představitele uvedených žánrů - vysvětluje významy italského hudebního názvosloví - ukazuje na časové ose jednotlivá hudební období - zařazuje hudební ukázky do jednotlivých slohů - zná a zařadí základní znaky jednotlivých slohů - uvádí hlavní představitele jednotlivých slohových období	- světové hudební styly a žánry - baroko - klasicismus - romantismus	- MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu) - VEG: Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) - fyzika - elektroakustika - dějepis - hudební dílo a jeho autor v dějinách - výchova k občanství – vnitřní svět člověka - MDV: Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro internetové médium) - MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - MDV: Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu) - MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti) - dějepis – hudební dílo a jeho autor v dějinách

Hudební výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: - zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech - rozlišuje hudební ukázky podle žánrů - zná hlavní představitele uvedených žánrů	české hudební styly a žánry	- MKV: Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) - MKV: Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci) - MKV: Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) - MKV: Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech a v obdobích - rozlišuje hudební ukázky podle žánrů a období - zná hlavní představitele uvedených žánrů a období	- české hudební styly a žánry - baroko - klasicismus - romantismus	- MDV: Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) shodných sdělení) - český jazyk – dramatické žánry - dějepis – hudební dílo a jeho autor v dějinách

11.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět během všech čtyř ročníků (prima až kvarta). Hodinová dotace činí 2 hodiny týdně. Výuku může žák ukončit minimaturitou z výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zprostředkovává žákům pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik

Žák:

- učí se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Žák:

- kriticky posuzuje umělecké dílo i vlastní tvorbu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Žák:

- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytný prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Žák:

- chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelnou součást lidské existence

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými díly a jejich autory
- vytváří potřebu návštěv výstav výtvarného umění
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podporu

Žák:

- rozvíjí svůj tvůrčí potenciál, kultivuje projevy, potřeby a utváří hierarchii hodnot
- uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

Žák:

- osvojuje si výtvarné techniky a nástroje

Výtvarná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích - maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací - používá běžných pojmů z nauky o barvě - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - organizuje vlastní výtvarnou práci	- kompozice – uspořádání prvků v ploše - základní tvary - barevná škála - světlo, stín, kontrast - objem - zrak a vnímání ostatními smysly	- hudební výchova - hudební nástroje - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - jasná a respektující komunikace) - OSV: Komunikace (řešení konfliktů, podřízení se vedení a organizování práce skupiny) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) - OSV: Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání)

Výtvarná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - pracuje podle představivosti a fantazie - projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (tvarů, struktury, světla, barvy) - zajímá se o životní prostředí - pracuje v týmech - adaptuje se na různé pracovní podmínky - kriticky hodnotí svou vlastní práci - dovede ocenit práci druhých	- zobrazování prostorových jevů a vztahů - kritické zhodnocení vlastní práce	- ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) - ENV: Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů) - MDV: Práce v realizačním týmu (utváření týmu, význam různých sociálních skupin) - MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (hlavní rysy reprezentativnosti)
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná a srovná současné a historické umění - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří	dějiny umění – pravěk, starověk	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení různých typů problémů) - MKV: Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

Výtvarná výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák: • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací • používá běžných pojmů z nauky o barvě • organizuje vlastní výtvarnou práci	• základy kompozice, uspořádání prvků v ploše • perspektiva • stylizace • šperk/hračka • světlo/stín/kontrast • zátiší • propagační výtvarnictví • design oděvu • rytmy v ploše	• OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost, respektování atd.) • OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) • OSV: Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem)

Výtvarná výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - pracuje podle představivosti a fantazie - zajímá se o své životní prostředí - pracuje v týmech - adaptuje se na různé pracovní podmínky - kriticky hodnotí svou vlastní práci - dovede ocenit práci druhých - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	uspořádání objektů do celků (objem, prostor, časový průběh, plocha)	- ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a dlouhodobé ekologické programy) - přírodopis - základní podmínky života - dějepis - románská kultura, renesance, humanismus
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná a srovná současné a historické umění - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří	dějiny umění - románská kultura, gotika, renesance	- OSV: Kooperace a kompetice (dovednost odstoupit od vlastního nápadu) - MDV: Práce v realizačním týmu (význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu) - MDV: Stavba mediálních sdělení (zezábavňující principy)

Výtvarná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Žák: • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací • používá běžných pojmů z nauky o barvě • organizuje vlastní výtvarnou práci • poznává regionální památky i krásy v přírodě	• studijní kresba • grafické techniky • písmo • papír, kniha • portrét • experimentální techniky • zpracování mimo vizuálních podnětů	• dějepis – Národní obrození, baroko, osvícenství • OSV: Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky) • OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat nápady do reality“) • MDV: Práce v realizačním týmu (stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti)

Výtvarná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - tvoří podle představivosti, fantazie a výtvarného myšlení ve vlastním výtvarném projevu - citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - pracuje v týmech - adaptuje se na různé pracovní podmínky - kriticky hodnotí svou vlastní práci - dovede ocenit práci druhých - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - hodnotí prostorové architektonické formy z hlediska jejich praktické funkce	- zhodnocení a ocenění práce druhých - uspořádání objektů do celků (objem, prostor, časový průběh, plocha)	- ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání problémů v seberegulaci) - přírodopis - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů)
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná a srovná současné a historické umění - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří	- dějiny umění - baroko, klasicismus, empír - romantismus, secese	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o pomáhajícím a prosociálním chování, člověk neočekává protislužbu)

Výtvarná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích - maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací - používá běžných pojmů z nauky o barvě - organizuje vlastní výtvarnou práci - poznává regionální památky i krásy v přírodě	- současné vizuální umění - náčrt/skica - lidská postava - street art - průmyslový design - body art, výtvarná akce - kresba v pléně - Land art	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) - OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat nápady do reality“, tvořivost v mezilidských vztazích)
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- vysvětluje a obhájí výsledky tvorby s respektováním záměru autora - vytváří prezentaci ve veřejném prostoru, mediální prezentace	multimediální tvorba	MDV: Práce v realizačním týmu (stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti, faktory ovlivňující práci v týmu)

Výtvarná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace	Žák: - tvoří podle představivosti, fantazie a výtvarného myšlení ve vlastním výtvarném projevu - citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - pracuje v týmech - adaptuje se na různé pracovní podmínky - kriticky hodnotí svou vlastní práci - dovede ocenit práci druhých - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - hodnotí prostorové architektonické formy z hlediska jejich praktické funkce	uspořádání objektů do celků (objem, prostor, časový průběh, plocha)	- ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) - VDO: Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání problémů v seberegulaci)
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná a srovná současné a historické umění - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří - rozlišuje důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	dějiny umění 20. století	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.) - dějepis – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba

12 Člověk a zdraví

12.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je spolu s tělesnou výchovou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výchova ke zdraví je zaměřena na rozvoj a ochranu zdraví, vede žáka k odpovědnosti za své sociální, psychické i fyzické zdraví, k jeho zapojení do aktivního života. Důraz je kladen na osvojení zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování v běžném životě, zaměřuje se také na prevenci patologických jevů. Taktéž jsou žáci vedeni k osvojení účelného chování v případě ohrožení v každodenních i rizikových situacích, k osvojení dovednosti poskytnout první pomoc. Žáci si rovněž prohlubují poznatky o sobě samých i druhých lidech jak z fyzického, tak psychického hlediska, učí se orientovat v sociálních vztazích a vazbách, respektovat společenská pravidla a přebírat zodpovědnost za své chování. Seznamují se základními otázkami lidské sexuality a odpovědného sexuálního chování.

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví není na naší škole realizován jako samostatný předmět. Obsah toto předmětu je úzce propojen s obsahy předmětů přírodopis, výchova k občanství a tělesná výchova, tudíž je výchova ke zdraví začleněna právě do těchto vyučovacích předmětů. V přírodopise je začleněna v tercii a kvartě, ve výchově k občanství v primě až tercii a v tělesné výchově ve všech ročnících.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k získávání a třídění poznatků, k jejich účelnému využití v procesu učení
- umožňuje diskuzi o těchto poznatcích
- zadává úkoly, které vyžadují využití získaným poznatků
- upozorňuje na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravým životním stylem

Žák:

- plánuje, řídí a organizuje vlastní učení, přičemž respektuje základní hygienická pravidla učení
- získává a osvojuje si základní pojmy o zdravém životním stylu
- vytváří si komplexní pohled na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání a posouzení problémové situace
- podněcuje žáky k uvažování o problému a možnostech řešení
- motivuje žáky k samostatnému řešení problémové situace
- klade otevřené otázky a podněcuje žáky k argumentaci

Žák:

- samostatně vyhledává informace vhodné k řešení problému
- vhodně reaguje na krizovou situaci
- dovede své rozhodnutí o způsobu řešení obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům osvojení kultivovaného, ale jasného a výstižného projevu
- zapojuje žáky do diskuze, dbá na důsledné dodržování dohodnutých pravidel diskuze
- vytváří prostor k sebevyjádření žáků
- motivuje žáky k uplatňování společenského taktu

Žák:

- uplatňuje pravidla slušného společenského chování, jednání a společenské komunikace
- dovede vyjádřit svůj názor
- zná a využívá zásady asertivního chování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu
- vede žáky k účelné spolupráci ve skupině
- vede žáky k ohleduplnému chování k druhým
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance

Žák:

- dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc, nebo o ni požádat
- přispívá k utváření hodnotných mezilidských vztahů
- uplatňuje bezpečné a odpovědné chování s ohledem na společenské vztahy

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci vůči ostatním
- motivuje žáky k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí

Žák:

- učí se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví svého i ostatních
- dovede respektovat názory ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při práci, sportu, zájmové činnosti
- motivuje žáky vhodnou činností k rozvíjení vůle a pracovní kázně

Žák:

- dává si reálné cíle, objektivně hodnotí výsledky své práce
- se naučí ochraňovat zdraví při pracovních i běžných činnostech

12.2 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně-preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky. Cílem je na základě radosti z pohybu osvojovat si pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Časové a organizační vymezení

Týdenní časová dotace činí v primě, sekundě 3 hodiny týdně, v tercií a kvartě 2 hodiny.

V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Škola dle svých možností organizuje lyžařské kurzy, které jsou prioritně nabízeny žákům sekundy. Při nenaplnění kurzu se mohou zúčastnit také žáci z ostatních ročníků.

Součástí předmětu tělesná výchova jsou ve všech ročnících oblasti z předmětu výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti -

sledování, zaznamenání, vyhodnocování

- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal, petanque...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží
- upozorňuje na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem
- umožňuje diskuzi o těchto informacích (nástěnky, časopisy)
- usměrňuje žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- předkládá žákům dostatek zpětných informací o jejich činnostech a výkonech (i pomocí videokamery)
- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolu cvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, záchránce, partner ve hře a při cvičení apod.

Žák:

- zdokonaluje dovednostní schopnosti hráče, spoluhráče, spolu cvičícího
- získává poznatky o kondičním tréninku
- získává pojem o zdravém životním stylu
- umí řídit sportovní aktivity a zlepšuje své individuální kvality

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzuje k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Žák:

- logicky hodnotí problémy ve hře, organizuje soutěže a turnaje
- získává informace o výstroji a výzbroji jednotlivých sportů
- rozvíjí taktiku a techniku hry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy), k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu osobnímu a školnímu majetku

Žák:

- získává informace o různých komunikačních způsobech při sportování, i při sledování sportu a sportovních přenosů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativech sportu (doping, korupce)
- do hodnotového řebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Žák:

- získává správný přístup ke sportovnímu výkonu a také k postavení v hierarchii sportovního kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase

Žák:

- rozvíjí pohybové schopnosti ve svém volném čase

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

Žák:

- se naučí připravit sportoviště, dbát bezpečnosti při cvičení a uklidit sportoviště po cvičení

Tělesná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)

Tělesná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Žák: - zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim - zná zásady fair play chování za pomoci učitele - ví, kde vyhledá informace o TV a sportu - zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých - seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů - chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	- názvosloví a povely - pořadová cvičení - sportovní hry, týmová spolupráce a taktika - zásady fair play - herní činnosti jednotlivce	- OSV: Komunikace (vedení dialogu) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování) - OSV: Seberegulace, sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

Tělesná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: - zná aktivně osvojené pojmy - zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - zvládá základní postoje - chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	- gymnastika - základy akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh - tyč - formy cvičení s hudbou - cvičení s náčiním - úpoly - atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, skok vysoký a daleký, hod míčkem - míčové hry - pohyb v terénu - netradiční hry - pohybové hry	- OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - OSV: Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) - MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) - hudební výchova – pohybové hry

Tělesná výchova

prima

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty - ovládá základy první pomoci - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - připraví se na turistickou akci - rozpozná mimořádnou událost a adekvátně na ni reaguje	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	
projevuje zodpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně s podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- ovládá zásady zdravého životního stylu - podílí se na organizace soutěží a sportovních akcí	hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví	

Tělesná výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordináční cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě • bezpečnost pohybu v zimní horské krajině	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) • MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)

Tělesná výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Žák: - zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim - zná zásady fair play chování za pomoci učitele - ví, kde vyhledá informace o TV a sportu - zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých - seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů - chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - chápe škodlivost návykových látek	- názvosloví a povely - pořadová cvičení - sportovní hry, týmová spolupráce a taktika - zásady fair play - herní činnosti jednotlivce	- OSV: Komunikace (vedení dialogu) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- zná aktivně osvojené pojmy - zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - zvládá základní postoje - chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	- gymnastika - základy akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh - tyč - formy cvičení s hudbou - cvičení s náčiním - úpoly - atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, skok vysoký a daleký, hod míčkem - míčové hry - pohyb v terénu - netradiční hry - pohybové hry - sjezdové lyžování a snowboarding	- OSV: Kooperace a kompetice (dovednosti pro kooperaci a kompetici) - OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - OSV: Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) - OSV: Seberegulace, sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

Tělesná výchova

sekunda

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne první pomoc	Žák: - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - připraví se na turistickou akci - ovládá a respektuje základní pravidla silničního provozu	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

Tělesná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) • MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)

Tělesná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Žák: - zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim - zná zásady fair play chování za pomoci učitele - ví, kde vyhledá informace o TV a sportu - zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých - seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů - chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	- názvosloví a povely - pořadová cvičení - sportovní hry, týmová spolupráce a taktika - zásady fair play - herní činnosti jednotlivce	- OSV: Komunikace (vedení dialogu) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování) - OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - OSV: Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) - OSV: Seberegulace, sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

Tělesná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Žák: • zná aktivně osvojené pojmy • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zvládá základní postoje • chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	• akrobatické kombinace, přeskoky, cvičení na nářadí • cvičení s náčiním • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády • rychlý a vytrvalostní běh, běh v terénu, starty • štafetový běh • skok daleký a vysoký • hod míčkem • kopaná, košíková, florbal – hra podle pravidel • základy softbalu a netradičních sportů (frisbee, ringo) • turistika a pobyt v přírodě, táboření, přežití v přírodě, orientace, ukrytí – nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	• OSV: Kooperace a kompetice (sociální dovednosti pro etické zvládání situací soutěže)

Tělesná výchova

tercie

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně s podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Žák: podílí se na organizaci sportovních aktivit	hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu osobnostní a sociální rozvoj - mezilidské vztahy – komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých	

Tělesná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) • MKV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)

Tělesná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Žák: - zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim - zná zásady fair play chování za pomoci učitele - ví, kde vyhledá informace o TV a sportu - zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých - seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů - chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	- názvosloví a povely - pořadová cvičení - sportovní hry, týmová spolupráce a taktika - zásady fair play - herní činnosti jednotlivce	- OSV: Kooperace a kompetice (individuální a sociální dovednosti pro etické zvládnutí situací soutěže) - OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - OSV: Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)

Tělesná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: - zná aktivně osvojené pojmy - zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - zvládá základní postoje - chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	- gymnastika - akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh tyč, lano - formy cvičení s hudbou - cvičení s náčiním - úpoly - atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, běh 1500m, štafeta, skok vysoký a daleký, hod míčkem, vrh koulí - míčové hry - pohyb v terénu - netradiční hry - pohybové hry	- OSV: Hodnoty, postoje a praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách – odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost) - OSV: Seberegulace, sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích)

Tělesná výchova

kvarta

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Výchova ke zdraví Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená s zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka	Žák: - odmítá drogy a jiných škodlivin jako neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - vysvětlí význam pohybu na zdraví	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) - dopink ve sportu zdravý způsob života a péče o zdraví - pohybový režim - význam pohybu pro zdraví - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - otužování	
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- rozpozná mimořádnou situaci a adekvátně na ni reaguje - dbá na bezpečí své i ostatních	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	

13 Člověk a svět práce

13.1 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je do vyučovacího procesu začleněn jako součást ostatních předmětů takto: sekunda - informatika a výpočetní technika (Využití digitálních technologií), tercie - přírodopis, kvarta - chemie (Práce s laboratorní technikou), v tercii a kvartě - výchova k občanství (Svět práce).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídit je a využívat
- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

Žák:

- účastní se různých soutěží, které jej motivují k učení
- samostatně plní úkoly

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- motivuje žáky problémovými úlohami ze života
- podporuje využívání moderní technologie při řešení problému

Žák:

- spolupracuje v týmu na řešení problému, sám vytváří postupy práce
- vnímá kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

Kompetence komunikační

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby se uměl vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- užívají kooperativní metody učení, podporuje spolupráci mezi žáky
- zadává projekty, které prezentuje před spolužáky

Žák:

- naslouchá svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutuje
- využívá moderní informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení

Žák:

- se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- ve skupině pomáhá druhým, uplatňuje své znalosti a dovednosti při spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák:

- přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Učitel:

- při hodinách klade důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- vede žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- učí žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- vede žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

Žák:

- hodnotí práci svou i práci spolužáků
- ovládají základní postupy při poskytování první pomoci